

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel, 12.1.2000
KOM (1999) 719 slutlig

VITBOK OM LIVSMEDELSSÄKERHET

(framlagt av kommissionen)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	3
KAPITEL 1: INLEDNING	6
KAPITEL 2: PRINCIPERNA FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET	8
KAPITEL 3: VÄSENTLIGA DELAR AV POLITIKEN FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET - INSAMLING OCH ANALYS AV UPPGIFTER - VETENSKAPLIGA YTTRANDEN	10
KAPITEL 4: INRÄTTANDET AV EN EUROPEISK LIVSMEDELSMYNDIGHET	15
KAPITEL 5: LAGSTIFTNING.....	23
AVSNITT 6: KONTROLLER	30
KAPITEL 7: KONSUMENTINFORMATION	32
KAPITEL 8: DEN INTERNATIONELLA DIMENSIONEN	36
KAPITEL 9: SLUTSATSER	38
BILAGA.....	39

SAMMANFATTNING

En prioriterad politisk fråga för kommissionen är att garantera att livsmedelssäkerheten i Europeiska unionen är av högsta standard. Detta genomsyrar vitboken. En radikal ny strategi läggs fram, framkallad av behovet av att garantera att livsmedelssäkerheten är hög.

Europeiska livsmedelsmyndigheten

Kommissionen anser att inrättandet av en oberoende europeisk livsmedelsmyndighet är det bästa sättet att tillfredsställa behovet av att garantera en hög livsmedelssäkerhet. Livsmedelsmyndigheten skall tilldelas flera viktiga uppgifter, bland annat att avge oberoende vetenskapliga yttranden om alla aspekter på livsmedelssäkerhet, administrera system för snabbt informationsutbyte, föra en dialog med konsumenter om frågor som gäller livsmedelssäkerhet och hälsa och att samverka med nationella byråer och vetenskapliga organ. Europeiska livsmedelsmyndigheten skall förse kommissionen med nödvändiga analyser. Kommissionens uppgift skall vara att mot bakgrund av dessa analyser fatta beslut om vilka åtgärder som bör vidtas. Europeiska livsmedelsmyndigheten skulle kunna inleda sin verksamhet 2002, efter det att nödvändig lagstiftning har införts. Kommissionen uppmanar alla berörda parter att komma in med synpunkter innan förslaget slutförs. Synpunkterna bör lämnas in före slutet av april och därefter kommer kommissionen att lägga fram ett slutligt förslag till rättsakt.

Lagstiftning om livsmedelssäkerhet

Förutom att en oberoende livsmedelsmyndighet skall inrättas kommer olika åtgärder att vidtas i syfte att förbättra lagstiftningen och göra den mera enhetlig. Alla aspekter av livsmedelsprodukternas väg från producent till konsument skall omfattas.

Kommissionen har redan fastställt en rad olika åtgärder som är nödvändiga för att förbättra standarden på livsmedelssäkerheten. I vitboken anges över 80 olika åtgärder som enligt planerna skall vidtas under de närmaste fem åren.

Under de senaste årtiondena har det skett enorma framsteg såväl i fråga om metoderna vid produktion och bearbetning av livsmedel som i fråga om de kontroller som krävs för att säkerställa att godtagbara säkerhetsstandarder uppnås. Det står klart att den befintliga europeiska lagstiftningen måste uppdateras på ett flertal områden.

På grundval av kommissionens grönbok Allmänna principer för livsmedelslagstiftningen i Europeiska unionen (KOM (97) 176 slutlig) och de samråd som följde av denna kommer ny lagstiftning att föreslås. Lagstiftningen kommer att omfatta hela livsmedelskedjan, även fodertillverkning, och skall trygga en hög hälsoskyddsnivå för konsumenterna och entydigt ålägga livsmedelsindustrin, producenterna och leverantörerna det huvudsakliga ansvaret för en säker livsmedelsproduktion. Vederbörliga officiella kontroller kommer att vidtas både nationellt och på europeisk nivå. Möjligheten att spåra en produkt genom hela livsmedelskedjan kommer att vara av central betydelse. Politiken för livsmedelssäkerhet kommer att underbyggas av vetenskapliga yttranden och försiktighetsprincipen kommer att tillämpas vid behov. Möjligheten att snabbt vidta effektiva skyddsåtgärder vid akuta hälsorisker genom hela livsmedelskedjan kommer att utgöra en viktig beståndsdel.

De förslag som gäller fodersektorn skall säkerställa att endast lämpliga råvaror används vid produktionen av foder och att användningen av tillsatssämnen kontrolleras effektivare. Vissa frågor som gäller livsmedelskvalitet, bland annat livsmedelstillsatser och aromer samt hälsopåståenden kommer att tas upp, samtidigt som kontrollen av nya livsmedel kommer att förbättras.

De risker som hör samman med förorening av livsmedel har blivit högaktuella på grund av den nyligen inträffade dioxinkrisen. Det kommer att vidtas åtgärder för att se över de områden på vilka lagstiftningen måste förbättras för att ge ett tillräckligt skydd.

Kontroller av livsmedelssäkerheten

De erfarenheter som har gjorts av kommissionens egna inspektörer, som regelbundet besöker medlemsstaterna, har visat att genomförandet av gemenskapens lagstiftning varierar avsevärt. Detta betyder att konsumenten inte kan vara säkra på att skyddet håller samma nivå inom hela gemenskapen och det gör det också svårt att utvärdera effekterna av de åtgärder som vidtagits av de nationella myndigheterna. Det föreslås därför att man i samarbete med medlemsstaterna skall utarbeta en gemenskapsram för hur nationella kontrollsystem skall utvecklas och tillämpas. Härvid skall man beakta befintliga goda lösningar och de erfarenheter som kommissionens inspektörer gjort. Arbetet skall bygga på överenskomna kriterier för hur dessa system skall fungera och leda till entydiga riktlinjer om hur de skall tillämpas.

För att stödja kontrollerna på gemenskapsnivå skall man utarbeta snabbare och enklare verkställighetsförfaranden och dessutom utveckla de nuvarande överträdelseförfarandena.

Gränskontrollerna vid import till gemenskapen kommer att utvidgas till att omfatta alla foder och livsmedel, och åtgärder skall vidtas för att förbättra samordningen mellan kontrollstationerna.

Konsumentinformation

Om konsumenterna skall kunna lita på att de åtgärder som föreslås i vitboken verkligen leder till en förbättring av standarderna för livsmedelssäkerhet måste de hållas à jour med utvecklingen. Kommissionen och den nya europeiska livsmedelsmyndigheten skall tillsammans främja en dialog med konsumenterna i avsikt att uppmuntra dem att engagera sig i den nya livsmedelssäkerhetspolitiken. Samtidigt måste konsumenterna få bättre information om aktuella livsmedelssäkerhetsfrågor och om de risker som vissa livsmedel utgör för särskilda grupper.

Konsumenterna har rätt att kräva användbara och tydligt presenterade uppgifter om livsmedlens kvalitet och deras beståndsdelar, så att de kan göra välgrundade val. Förslag om märkning av livsmedel kommer att läggas fram med utgångspunkt i befintliga bestämmelser. Konsumenterna skall upplysas om vikten av en väl sammansatt kost och om kostens inverkan på hälsan.

Den internationella dimensionen

Gemenskapen är världens största importör och exportör av livsmedelsprodukter. De åtgärder som föreslås i vitboken måste grundligt presenteras och förklaras för våra handelspartner. Ett aktivt deltagande i olika internationella organs verksamhet kommer att ge gemenskapen en viktig möjlighet att redogöra för utvecklingen vad gäller livsmedelssäkerhet i Europa.

Slutsatser

Genomförandet av alla de åtgärder som föreslås i vitboken kommer att göra det möjligt att organisera livsmedelssäkerhetsfrågorna till en mer samordnad och integrerad helhet som leder till högsta möjliga hälsoskyddsnivå.

Lagstiftningen skall ses över och vid behov ändras så att den blir mer konsekvent, omfattande och aktuell. Tillämpandet av lagstiftningen på alla nivåer skall främjas.

Kommissionen anser att inrättandet av en ny myndighet, som skall fungera som ett vetenskapligt kunskapscentrum för hela unionen, kommer att bidra till ett högt hälsoskydd för konsumenterna och därmed till att återupprätta och behålla konsumenternas förtroende.

För att de åtgärder som föreslås i vitboken skall ha framgång måste de få Europaparlamentets och rådets stöd. Genomförandet av åtgärderna kommer att vara beroende av medlemsstaternas engagemang. I vitboken efterlyses ett starkt engagemang även från livsmedelssektorn, som bär det huvudsakliga ansvaret för att kraven på livsmedelssäkerhet tillämpas i det dagliga livet.

Som en röd tråd genom hela vitboken går tanken om större insyn och öppenhet på alla nivåer av livsmedelssäkerhetspolitiken. Detta kommer att ha en avgörande betydelse när det gäller att förbättra konsumenternas förtroende för Europeiska unionens livsmedelssäkerhetspolitik.

KAPITEL 1: INLEDNING

1. Europeiska unionens livsmedelspolitik måste bygga på höga standarder för livsmedelssäkerhet som syftar till att skydda och främja konsumenternas hälsa. Produktion och konsumtion av livsmedel intar en central plats i alla samhällen och har ekonomiska, sociala och ofta även miljöpåverkande följder. Även om skydd av hälsa alltid måste prioriteras bör även dessa övriga frågor beaktas då livsmedelspolitiken utformas. Dessutom kan miljöns, särskilt ekosystemets, tillstånd och kvalitet påverka många olika stadier i livsmedelskedjan. Därför spelar miljöpolitiken en viktig roll när man vill se till att konsumenterna får säkra livsmedel.
2. Den agroindustriella sektorn är ytterst viktig för den europeiska ekonomin som helhet. Livsmedels- och dryckesindustrin är en ledande industrisektor i Europa med en årlig produktion värd närmare 600 miljarder euro, vilket motsvarar ca 15 % av den totala industriproduktionen. Enligt en internationell jämförelse är EU världens största producent av livsmedel och drycker. Livsmedels- och dryckesindustrin är den tredje största arbetsgivaren inom industrin i EU med mer än 2,6 miljoner arbetstagare, av vilka 30 % är sysselsatta i små och medelstora företag. I jämförelse har jordbrukssektorn en årsproduktion som uppgår till ca 220 miljarder euro och dess sysselsättningseffekt är 7,5 miljoner heltidsekvivalenter. Jordbruksprodukter, livsmedel och drycker exporteras för ca 50 miljarder euro årligen. Eftersom livsmedel har en stor ekonomisk betydelse och förekommer överallt i vårt vardagliga liv måste hela samhället intressera sig för livsmedelssäkerheten, särskilt de offentliga myndigheterna och producenterna.
3. Konsumenterna bör erbjudas ett stort utbud av säkra produkter av hög kvalitet från alla medlemsstater. Detta är en av den inre marknadens centrala uppgifter. Livsmedlens produktionskedja blir allt mer komplex. Varje länk i denna kedja måste vara lika stark för att konsumenternas hälsa skall kunna skyddas tillräckligt. Denna princip bör gälla oberoende av om livsmedlen produceras i Europeiska gemenskapen eller importeras från tredje land. En effektiv politik för livsmedelssäkerhet måste beakta de kopplingar som finns mellan de olika stadierna i livsmedelsproduktionen. Man bör bedöma och övervaka de risker för konsumenters hälsa som förekommer i samband med råmaterial, jordbruksmetoder och förädling av livsmedel. För att hantera denna risk krävs effektiv reglering och inrättandet av kontrollsystem som övervakar att dessa bestämmelser efterlevs. Varje komponent är en del av helheten och därför måste befintliga bestämmelser eventuellt ändras om man vill införa ändringar i livsmedelsförädlingen, medan kontrollsystemen kan identifiera och hantera både befintliga och nya risker. Varje del i helheten måste fungera för att normer för en livsmedelssäkerhet av högsta möjliga kvalitet skall kunna genomföras.
4. På grund av alla dessa faktorer måste man därför ta fram en samlad och integrerad strategi för att stärka livsmedelssäkerheten. Detta innebär emellertid inte att EU ensamt skall bära ansvaret för alla aspekter av livsmedelssäkerheten, men däremot måste alla aspekter av livsmedelssäkerheten åtgärdas på EU-nivå. EU-lagstiftningen måste t.ex. tillämpas effektivt i medlemsstaterna enligt subsidiaritetsprincipen. Ansvaret för genomförandet bör fortfarande främst ligga på nationella, regionala och lokala instanser, men i och med att vi har en inre marknad rör det sig inte längre uteslutande om nationella ansvarsområden. Varje medlemsstat har förutom ansvar

gentemot sina egna medborgare för de livsmedel som producerats i landet även ansvar gentemot medborgare i EU och tredje land.

5. Det finns skäl att betona att den europeiska livsmedelskedjan är en av de säkraste i världen och att det nuvarande systemet i allmänhet har fungerat väl. Åtgärder för att garantera livsmedelssäkerheten har utgjort en del av det europeiska regelverket ända sedan gemenskapens början. Traditionellt har dessa åtgärder närmast utvecklats sektorsvis. Men i takt med den allt snabbare integrationen av de nationella ekonomierna inom den inre marknaden, utvecklingen inom jordbruk och livsmedelsförädling samt nya hanterings- och distributionsmönster blir det nya handlingsätt som beskrivs i denna vitbok allt nödvändigare.

Systemen för livsmedelssäkerhet i gemenskapen och i medlemsstaterna har utsatts för större tryck än någonsin tidigare i samband med de foder- och livsmedelskriser som förekommit på senare tid. Under dessa kriser har brister blottats som måste åtgärdas av de ansvariga myndigheterna (kommissionen, medlemsstaterna och parlamentet) för att åter stärka, förbättra och vidareutveckla de nuvarande systemen.

6. Livsmedelssäkerheten måste organiseras på ett mera samordnat och integrerat sätt. Därigenom kan man åtgärda svagheter i systemet samtidigt som man skapar ett ramverk för en livsmedelssäkerhet av verklig världsklass som kan garantera folkhälsa och konsumentskydd på en nivå som uppfyller kraven i EG-fördraget. Men det mest omfattande system kan inte fungera om inte alla som deltar ger det sitt fulla stöd. För att ett system skall kunna fungera väl är det avgörande att medlemsstater, aktörer och även tredje länder engagerar sig starkt.
7. Europeiska unionen måste återställa medborgarnas förtroende för livsmedelsförsörjning, livsmedelsvetenskap, livsmedelslagstiftning och livsmedelskontroll. I denna vitbok om livsmedelssäkerhet anges vilka övergripande åtgärder som behövs för att komplettera och modernisera den nuvarande livsmedelslagstiftningen i EU för att göra den mera enhetlig, förståelig och flexibel, för att främja en bättre efterlevnad av lagstiftningen och göra marknaden öppnare för konsumenterna. Denna vitbok har utarbetats i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Helsingfors i december 1999.

Kommissionen är fast besluten att genomföra de åtgärder som ingår i denna vitbok med högsta prioritet. En utförlig åtgärdsplan för livsmedelssäkerhet med en noggrann tidsplan för de närmaste tre åren återfinns i bilagan. Enligt denna tidsplan bör de viktigaste förslagen lämnas till kommissionen före slutet av 2000 för att möjliggöra införandet av en sammanhängande och modern livsmedelslagstiftning med stöd av en ny europeisk livsmedelsmyndighet före slutet av 2002. Kommissionen ser fram emot ett nära samarbete med parlamentet och rådet för genomförandet av detta ambitiösa program.

Man har redan haft omfattande samråd och diskussioner om hur EU:s livsmedelslagstiftning kan förbättras utgående från grönboken om allmänna principer för livsmedelslagstiftningen i Europeiska unionen (KOM(97) 176 slutlig). I denna vitbok presenteras kommissionen ändringsförslag på detta område. Utöver detta föreslår kommissionen dessutom att en europeisk livsmedelsmyndighet skall inrättas. Kommissionen vill väcka offentlig debatt, tar gärna emot sakkunniga kommentarer och ser fram emot ett brett samråd. Berörda parter uppmanas därför att komma med synpunkter om KAPITEL 4 i denna vitbok före slutet av april 2000.

KAPITEL 2: PRINCIPERNA FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET

I denna vitbok presenteras förslag som kommer att förvandla EU:s livsmedelspolitik till ett aktivt, dynamiskt, enhetligt och heltäckande styrmedel för att säkerställa **en hög hälsoskyddsnivå för människor och ett gott konsumentskydd**.

8. Den ledande tanken i denna vitbok är att livsmedelspolitiken måste bygga på en **heltäckande, integrerad strategi**. Den skall spänna över hela livsmedelskedjan¹ ("från producent till konsument"), alla livsmedelssektorer, enskilda medlemsstater, vid EU:s yttre gränser och inom EU, vid forum där beslut fattas internationellt och på EU-nivå samt omfatta alla stadier av den politiska beslutsprocessen. Den stomme för livsmedelssäkerheten som ingår i föreliggande vitbok (vetenskapliga yttranden, insamling och analys av data, aspekter på lagstiftning och kontroll samt konsumentinformation) måste bilda en sammanhängande helhet för att denna strategi skall vara framgångsrik.
9. Man måste klart ange vilka uppgifter de delaktiga i livsmedelskedjan (foderproducenter, jordbrukare, livsmedelsproducenter, behöriga myndigheter i medlemsstater och tredje länder, kommissionen, konsumenterna) ansvarar för. Foderproducenter, jordbrukare och livsmedelsproducenter har det primära **ansvaret** för livsmedelssäkerheten. De behöriga myndigheterna övervakar hur ansvaret tillämpas genom nationella övervaknings- och kontrollsysteem, och kommissionen koncentrerar sig på att bedöma hur de behöriga myndigheterna sköter sina uppgifter genom revisioner och inspektioner på nationell nivå. Även konsumenterna måste inse att de är ansvariga för att bevara, hantera och tillreda livsmedlen på rätt sätt. På så sätt kommer "**från producent till konsument**"-principen som gäller för alla stadier i livsmedelskedjan, inbegripet foderproduktion, primärproduktion, livsmedelsförädling, lagring, transport och detaljförsäljning att tillämpas systematiskt och enhetligt.
10. För att livsmedelspolitiken skall vara framgångsrik måste ingredienserna i foder och livsmedel kunna **spåras**. Lämpliga rutiner för att underlätta spårbarheten bör införas. Hit hör krav på att foder- och livsmedelsföretagen skall se till att det finns lämpliga rutiner för att dra in foder- och livsmedelsprodukter från marknaden om dessa utgör en risk för konsumenternas hälsa. Producenterna bör även hålla adekvata register över leverantörer av råmaterial och ingredienser för att se till att källan till ett problem kan spåras. Man bör emellertid minnas att det är mycket komplicerat att göra en entydig spårning av foder, livsmedel och ingredienser och att man måste beakta särdragen för olika sektorer och produkter.
11. Genom att behandla livsmedelssäkerheten på ett samlat och integrerat sätt kan man komma fram till en **enhetlig, effektiv och dynamisk** livsmedelspolitik. Genom denna nya linje bör man kunna komma tillrätta med de brister som beror på att livsmedelssäkerheten för närvarande sköts stelt och splittrat i sektorer, vilket leder till att risker för människors hälsa inte kan hanteras snabbt och flexibelt. Politiken måste kontinuerligt ses över och, om nödvändigt, anpassas till att avhjälpa brister, hantera uppkomsten av nya risker och upptäcka nya utvecklingstendenser i produktionskedjan. Samtidigt måste denna politik utvecklas **öppet** i samarbete med

¹ Genom hela vitboken avser begreppet "livsmedelskedjan" hela foder- och livsmedelskedjan.

alla berörda parter och ge alla möjlighet att effektivt delta i den nya utvecklingen. Den öppna linje som inletts genom offentliga vetenskapliga yttranden och besiktningsrapporter bör följas även på andra områden med anknytning till livsmedelssäkerhet.

12. **Risikanalys** måste utgöra grunden för den politik som rör livsmedelssäkerhet. EU måste grunda sin livsmedelspolitik på tillämpningen av riskanalysens tre delfaktorer, riskbedömning (vetenskapliga yttranden och informationsanalys), riskhantering (reglering och kontroll) och riskkommunikation.
13. Kommissionen kommer även i fortsättningen att utnyttja bästa möjliga vetenskapliga forskning i arbetet för att utveckla metoder för livsmedelssäkerhet. Frågorna hur oavhängiga vetenskapliga yttranden skall organiseras och vilken roll den nya europeiska livsmedelsmyndigheten skall spela när det gäller dessa yttranden behandlas i kapitel 4. Kommissionen är medveten om att konsumenterna och livsmedelsindustrin måste kunna lita på att dessa yttranden sammanställs enligt högsta möjliga standard för oberoende, hög kompetens och öppenhet.
14. I tillämpliga fall skall **försiktighetsprincipen** följas då beslut fattas om riskhantering. Kommissionen ämnar lägga fram ett meddelande om denna fråga.
15. I beslutsprocessen i EU kan hänsyn tas även till **andra berättigade faktorer** som är av betydelse för skydd av konsumenters hälsa och främjandet av en rättvis livsmedelshandel. För närvarande undersöker man på internationell nivå, särskilt i Codex Alimentarius, vad som kan ingå i dessa andra berättigade faktorer. Exempel på andra berättigade faktorer är miljöhänsyn, djurskydd, hållbart jordbruk, konsumenternas förväntningar på produktkvalitet, rättvisande information och fastställande av de väsentliga kännetecknen för produkter, produktprocesser och produktionsmetoder.

KAPITEL 3: VÄSENTLIGA DELAR AV POLITIKEN FÖR LIVSMEDELSSÄKERHET - INSAMLING OCH ANALYS AV UPPGIFTER - VETENSKAPLIGA YTTRANDE

Insamling och analys av data är väsentliga delar av politiken för livsmedelssäkerhet, framför allt med tanke på upptäckt av potentiella risker i foder och livsmedel.

16. Det finns många metoder och indikatorer med vars hjälp man kan upptäcka problem, bl.a. data som härrör från granskningar i olika stadier av foder- och livsmedelskedjan, nätverk för övervakning av sjukdomar, epidemiologiska undersökningar och laboratorieanalyser. Riktig analys av data skulle underlätta studier av hur kända livsmedelsrisker utvecklas och göra det lättare att upptäcka nya risker. Det skulle på så sätt vara enklare att definiera politiken för livsmedelssäkerhet och att vid behov anpassa den. Medlemsstaternas spelar en avgörande roll i insamlingen av uppgifter, och denna roll måste därför definieras klart.

Tillsyn och övervakning

17. Kommissionen samlar in stora mängder information om frågor som berör livsmedelssäkerhet. De främsta informationskällorna är nätverk för tillsyn och övervakning av folkhälsofrågor (särskilt ett system för rapportering om smittsamma sjukdomar enligt beslut 2119/98/EG), planer för övervakning av zoonoser och restsubstanser, system för snabbt informationsutbyte, informationssystem inom jordbrukssektorn, övervakning av och forskning om radioaktivitet i miljön och forskningsnätverk med anknytning till detta. De befintliga systemen har emellertid utvecklats oberoende av varandra och därför samordnas de olika informationskällorna inte alltid. Dessutom utnyttjas inte all tillgänglig information. Integration av systemen för insamling av uppgifter och analys av uppgifter bör vara den ledande principen på detta område för att man skall kunna dra största möjliga nytta av de nuvarande systemen för datainsamling. Gemenskapen behöver ett övergripande och effektivt system för tillsyn och övervakning av livsmedelssäkerheten i vilket alla nämnda informationskällor ingår. Kommissionens Gemensamma forskningscenter skulle kunna bistå med sin sakkunskap.

Det första målet skulle vara kontinuerlig, daglig hantering av uppgifterna, vilket skulle göra det möjligt att reagera i realtid på potentiella risksituationer. Med hjälp av ett sådant system skulle kommissionen dessutom kunna utveckla en aktiv och förutseende roll. Målet bör vara tidig upptäckt av potentiella risker för att förebygga uppkomsten av kriser, snarare än att reagera då problemen redan är en realitet. Detta skulle även underlätta planeringen av den långsiktiga politiken och fastställandet av prioriterade områden.

Varningssystem

18. I allmänhet fungerar systemet för snabbt informationsutbyte om livsmedel väl när det gäller livsmedel som är avsedda direkt för konsumenterna. Olika anmälningssystem av annan typ förekommer på andra områden, såsom smittsamma sjukdomar hos människor och djur, djurprodukter som stoppas vid EU:s yttre gränser, transporter av levande djur och Ecurie-systemet i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning. Men det är svårt att integrera användningen av all denna information

eftersom systemen har olika mål och omfattning. Dessutom ligger vissa sektorer helt utanför dessa områden, t.ex. foder.

Det är nödvändigt att skapa en övergripande och harmoniserad rättslig ram som utvidgar räckvidden till alla foder och livsmedel som för närvarande omfattas av systemet för snabbt informationsutbyte om livsmedel. Det bör bli obligatoriskt för ekonomiska operatörer att anmäla kriser avseende livsmedelssäkerheten och se till att konsumenter och handelsorganisationer får ändamålsenlig information. Dessutom måste det finnas en lämplig länk till andra system för snabbt informationsutbyte. Detta system bör även utvidgas till tredje länder för både inkommande och utgående information.

Forskning

19. Hög vetenskaplig kompetens kräver investeringar i forskning och teknisk utveckling för att utvidga den vetenskapliga basen om livsmedelssäkerhet. Inom det femte ramprogrammet för forskning genomförs gemenskapens forskningsprojekt om livsmedelssäkerhet enligt fleråriga arbetsprogram. Dessa program omfattar indirekta åtgärder (åtgärder med kostnadsdelning) och direkta åtgärder som utförs av Gemensamma forskningscentret. Målen rör sig främst kring att förbättra den vetenskapliga kunskapen och bidra till att politik och bestämmelser vilar på en solid vetenskaplig grund. Det femte ramprogrammet är inriktat på problemlösning med medborgarna och deras behov i centrum. Forskningsinsatser genomförs framför allt om avancerade livsmedelstekniker, säkrare metoder för produktion och distribution av livsmedel, nya metoder för bedömning av smitta, kemiska risker och exponering för kemiska ämnen, vilken roll livsmedel spelar i hälsofrämjande verksamhet samt harmoniserade system för livsmedelsanalyser.

Men i särskilda fall där man har upptäckt ett potentiellt hälsoproblem är det ofta nödvändigt att inrätta en tillfällig arbetsgrupp och omedelbart inleda forskning i frågan. För närvarande kan sådana behov delvis skötas av Gemensamma forskningscentret, men i det nuvarande systemet behövs större flexibilitet och tillräckliga finansiella resurser för finansieringen av FoU-projekt som kräver omedelbara åtgärder vid kriser som gäller livsmedelssäkerhet. Därför måste budgetförfaranden och administrativa förfaranden skapas, inbegripet regelbunden omprövning av forskningsprogrammet och målinriktade förslagsinfordringar, för att man snabbt skall kunna reagera på plötsliga kriser.

Vetenskapligt samarbete

20. Vetenskaplig information sammanställs av nationella institutioner och organisationer överallt i gemenskapen om ett brett spektrum av frågor med anknytning till livsmedelssäkerhet inom ramen för programmet för vetenskapligt samarbete mellan medlemsstaterna, SCOOP. Endast på ett begränsat antal områden har man samordnat den vetenskapliga informationen för att skapa en europeisk bild, och det är ofta just denna EU-dimension som saknas för att man skall få den information som behövs för en riskbedömning på EU-nivå. Samordning av vetenskaplig information måste prioriteras och koordineras med den vetenskapliga kommitténs (de vetenskapliga kommittéernas) arbetsprogram. Vetenskapligt samarbete bör även i lämpliga fall inledas med tredje länder.

Analytiskt stöd

21. Ett system med referenslaboratorier på gemenskapsnivå har inrättats för produkter av animaliskt ursprung för att ge kommissionen och laboratorier i medlemsstaterna specialiserat, analytiskt stöd. De utvecklar spårningsmetoder och hjälper laboratorierna i medlemsstaterna att tillämpa dem. Effektiv central ledning behövs för att dessa laboratorier skall utvecklas till ett verkligt nätverk av gemenskapslaboratorier som främjar EU:s politik. Eftersom Gemensamma forskningscentret besitter denna vetenskapliga kompetens och infrastruktur skulle den kunna överta denna uppgift. Dessutom bör man undersöka möjligheterna att inrätta referenslaboratorier på gemenskapsnivå på nya områden.

Vetenskapliga fakta utgör grunden för politiken för livsmedelssäkerhet. Det är självklart att vetenskapliga yttranden om livsmedelssäkerhet måste vara av högsta kvalitet. De måste levereras i god tid och på ett tillförlitligt sätt till de instanser som ansvarar för beslut om frågor som gäller skydd av konsumenters hälsa.

Det nuvarande systemet för vetenskapliga yttranden

22. Systemet för tillhandahållande av vetenskapliga yttranden till kommissionen omorganiserades totalt 1997 med tonvikt på de grundläggande principerna om hög kompetens, öppenhet och oberoende. Vetenskapliga yttranden ges för närvarande av åtta vetenskapliga kommittéer med ansvar för var sitt område², av vilka fem direkt eller indirekt rör foder och livsmedel. Dessutom har man inrättat en vetenskaplig styrkommitté som avger yttranden om tvärvetenskapliga frågor, bovin spongiform encefalopati, harmoniserade förfaranden för riskbedömning och samordning av frågor där olika kommittéers arbetsområden överlappar varandra (t.ex. antibiotikaresistens). Denna samordnande uppgift är viktig eftersom frågor rörande livsmedelssäkerhet allt oftare spänner över hela förloppet från producent till konsument. Kommissionen tillhandahåller kommittéernas sekretariattjänster.

Ledamöterna i kommittéerna väljs efter noggrann bedömning av deras vetenskapliga kompetens på det berörda området. Deras oavhängighet garanteras genom att de redovisar sina ekonomiska intressen som kan ge upphov till intressekonflikter.

När det gäller radioaktiv kontamination av foder och livsmedel har särskilda grupper bestående av vetenskapliga experter inrättats enligt artikel 31 i Euratomfördraget.

Vilka frågor skall kommittéerna ta ställning till

23. Många frågor gäller utvärdering av dokumentation som industrin lämnat till kommissionen för godkännande (bekämpningsmedel, nya livsmedel, livsmedels- och fodertillsatser). Andra frågor gäller särskilda hälsoproblem, t.ex. förorenande ämnen eller mikrobiologisk risk. En tredje kategori gäller bredare bedömningar av risker, t.ex. antibiotikaresistens.

² Livsmedel, djurfoder, veterinära åtgärder till skydd för människors hälsa, växter, djurhälsa och djurskydd, kosmetiska produkter och icke-livsmedelsprodukter avsedda för konsumenter, läkemedel och medicintekniska produkter, toxicitet, ekotoxicitet och miljö.

Obligatoriskt samråd med kommittéerna

24. En del av livsmedelslagstiftningen kräver att kommissionen samråder med en vetenskaplig kommitté innan förslag läggs fram som kan påverka folkhälsan. Detta gäller inte systematiskt all annan lagstiftning om livsmedelssäkerhet och situationen måste ses över för att garantera att all lagstiftning om livsmedelssäkerhet i tillräcklig utsträckning bygger på oberoende vetenskapliga yttranden.

Det nuvarande systemets begränsningar

25. Sedan reformen trädde i kraft har kommittéerna avgett ungefär 256 yttranden, av vilka många omfattar utvärderingar av ett stort antal enskilda substanser. Det har visat sig att det nuvarande systemet begränsas av brist på resurser och de berörda kämpar för att klara av den allt större arbetsbördan. Dessutom kunde man nyligen klara av dioxinkrisen endast genom att uppskjuta andra uppgifter, och det blev uppenbart att man måste ha ett system som gör det möjligt att reagera snabbt och flexibelt. Dessa bristande resurser har lett till dröjsmål som påverkar både kommissionens rättsliga program och därigenom även dess förmåga att hantera konsumenters hälsoproblem och även industrins intressen då det gäller kommersiella ärenden. Läget kommer att försvåras ytterligare av de ökade kraven på de vetenskapliga kommittéerna, bl.a. till följd av det föreslagna programmet för reform av livsmedelslagstiftningen som läggs fram senare i denna vitbok.

Behovet av att systematiskt tillhandahålla uppgifter för riskbedömning

26. Riskbedömning beror på tillgången till riktiga, uppdaterade, vetenskapliga uppgifter som t.ex. epidemiologiska uppgifter, prevalenstal och exponeringsdata. Stödmekanismer för insamling av dessa uppgifter saknas så gott som helt och bör inrättas. När Europeiska unionen utvidgas måste man även beakta uppgifter från de nya medlemsstaterna. Behovet av att utveckla effektiva system för insamling av uppgifter från Europa och världen gör det nödvändigt att övergå till en ny handlingsmodell där tillgängliga resurser utnyttjas på bästa sätt.

Behovet av vetenskapliga nätverk

27. På många områden med bristande kapacitet skulle man kunna åtgärda problemet genom att minska mängden tidskrävande förberedande arbete som kommittéledamöterna och utomstående experter måste utföra.

Gemenskapens riskbedömning för bekämpningsmedel, biocider och kemikalier stöds redan av ett nätverk av institutioner i medlemsstaterna som har inrättats enligt lagstiftning som är avsedd särskilt för denna sektor. Detta har väsentligt underlättat de berörda vetenskapliga kommittéernas arbete och effektivitet. Här kan man effektivt dra nytta av kollegial hjälp, vilket innebär att medlemsstaternas fackkunskap utnyttjas fullt ut utan att det påverkar kommittéernas oavhängighet. Det finns även stora möjligheter att samla in uppgifter genom nätverk. Detta tillvägagångssätt måste utvidgas och man måste överväga hur de befintliga nätverken bättre kan utnyttjas.

Avslutande kommentarer

28. Med tanke på de brister som påtalas i detta kapitel är det uppenbart att systemet måste ändras om man skall kunna uppnå det övergripande målet att förbättra skyddet av konsumenternas hälsa och återvinna förtroendet för EU:s politik för livsmedelssäkerhet. Förbättringar skall därför göras på områdena tillsyn och övervakning, systemet för snabbt informationsutbyte, forskning om livsmedelssäkerhet, vetenskapligt samarbete, analytiskt stöd och sammanställning av vetenskapliga yttranden. Inrättandet av en europeisk livsmedelsmyndighet med ansvar för bl.a. dessa områden diskuteras i nästa kapitel. Rapporten *The future of scientific advice in the EU* av professorerna Pascal, James och Kemper kommer att beaktas då myndigheten inrättas, liksom under övergångsskedet till det förbättrade systemet.

KAPITEL 4: INRÄTTANDET AV EN EUROPEISK LIVSMEDELSMYNDIGHET

Kommissionen avser att inrätta en oavhängig europeisk livsmedelsmyndighet med särskilt ansvar för både riskbedömning och riskkommunikation om frågor som rör livsmedelssäkerhet.

29. Ett centralt prioriterat område för kommissionen är att vidta effektiva åtgärder för att garantera en hög konsumentskyddsnivå för att återvinna och upprätthålla konsumenternas förtroende. Detta är en mångfacetterad uppgift. För det första gäller det själva frågan om förtroende - hur kan det vinnas? För det andra måste vi se till att vi inte endast återvinner konsumenternas förtroende, utan, vilket är ännu viktigare, att vi även kan upprätthålla det. Med andra ord måste det system som inrättas för att återvinna konsumenternas förtroende vara tillräckligt hållbart och flexibelt för att garantera att konsumenternas förtroende upprätthålls på sikt.

Förutom de åtgärder som föreslås i denna vitbok anser kommissionen att det är viktigt att även inrätta en europeisk livsmedelsmyndighet. De centrala kriterierna för inrättande av en sådan myndighet diskuteras i detta kapitel. Kommissionen anser att grundliga strukturella ändringar behövs i det sätt på vilket livsmedelsfrågor hanteras med beaktande av erfarenheterna under de senaste åren och det allmänt erkända faktum att riskbedömning och riskhantering funktionellt bör skiljas åt. Inrättandet av en ny myndighet kommer att vara ett ytterst effektivt medel i arbetet för att uppnå de ändringar som är nödvändiga för att skydda folkhälsan och återställa konsumenternas förtroende. Det är därför klart att denna myndighet främst bör inrikta sig på allmänintresset.

Avsikten med detta kapitel är att väcka offentlig debatt och samla in välmotiverade synpunkter. Kommissionen välkomnar ett brett samråd om inrättandet av en europeisk livsmedelsmyndighet. Berörda parter uppmanas att komma med synpunkter före slutet av april 2000.

Myndighetens potentiella befogenhet

30. Myndighetens roll måste fastställas inom ramen för riskanalysprocessen som omfattar riskbedömning, riskhantering och riskkommunikation.
31. Syftet med **riskbedömning** är att utarbeta vetenskapliga yttranden. En förutsättning för korrekta och aktuella vetenskapliga yttranden är att man utför omfattande informationsinsamling och grundlig analys. Nätverk för tillsyn och övervakning av frågor om folkhälsa, djurhälsa, informationssystem inom jordbruk, system för snabb varning och program för forskning och teknisk utveckling spelar en viktig roll då vetenskapliga rön tas fram.
32. **Riskhanteringen** består av lagstiftning och kontroll.

Lagstiftningen omfattar primärrätt, som antas av enbart rådet eller genom medbeslutandeförfarande med Europaparlamentet, och genomförandelagstiftning som antas av kommissionen med kraft av genomförandebefogenheter. Lagstiftning förutsätter politiska beslut och kräver förutom en vetenskaplig bedömning även att

ärendet i vidare mening motsvarar samhällets önskemål och behov. Riskhantering och riskbedömning måste klart skiljas åt.

Som väktare av fördraget är kommissionen ansvarig för att gemenskapslagstiftningen införlivas i nationell rätt och vederbörligen tillämpas och efterlevs av de nationella myndigheterna i medlemsstaterna. Kontrollfunktionen sköts av kommissionens kontor för livsmedels- och veterinärfrågor som sammanställer rapporter om forskningsresultat och gör rekommendationer. Dessa rapporter spelar en avgörande roll då kommissionen skall fatta beslut om skyddsåtgärder i gemenskapen eller för import från tredje länder eller inleda överträdelseförfaranden mot medlemsstater. Vidare begär kommissionen att Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor skall göra en utvärdering av hälsotillståndet i ett tredje land då den sluter avtal med detta om erkännande av likvärdighet av kontroller för livsmedelssäkerhet enligt Världshandelsorganisationens avtal om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS).

33. Om myndighetens mandat även skulle omfatta riskhantering skulle detta väcka tre mycket allvarliga frågor.

För det första är man mycket orolig för att en överföring av regleringsbefogenheter till en oavhängig myndighet otillbörligt skulle kunna försvaga den demokratiska legitimiteten. Den nuvarande beslutsprocessen är mycket legitim och öppen, och det skulle kunna vara svårt att överföra detta till en decentraliserad modell.

För det andra måste kontrollfunktionen befinna sig i hjärtat av kommissionens riskhanteringsprocess om den effektivt skall kunna bevaka konsumenternas intressen, särskilt för att se till att åtgärdsrekommendationer som följer av kontroller efterlevs ordentligt. Kommissionen måste ha både reglerings- och kontrollbefogenheter om den skall kunna klara av sina uppgifter enligt fördragen.

För det tredje skulle man inte kunna inrätta en myndighet med regleringsbefogenheter inom ramen för de nuvarande institutionella förhållandena i Europeiska unionen eftersom det skulle kräva en ändring av de nuvarande bestämmelserna i EG-fördraget.

Av dessa orsaker föreslår man inte att befogenheten att sköta riskhanteringen skall överföras till myndigheten.

34. **Riskkommunikation** är mycket viktigt då man vill informera konsumenterna och undvika onödiga risker för livsmedelssäkerheten. Vetenskapliga yttranden måste spridas snabbt till vida kretsar och får begränsas endast med normal hänsyn till affärssekretess i tillämpliga fall. Dessutom måste konsumenterna få lättillgänglig och lättfattlig information inte bara om dessa yttranden utan även om vidare frågor som berör skydd av konsumenters hälsa.

Fördelen med en myndighet

Att vetenskaplig riskbedömning godkänns så allmänt som möjligt är ytterst viktigt för att garantera att de åtgärder som vidtas är effektiva, ändamålsenliga och snabba.

35. Myndighetens ansvarsområden skall vara att utarbeta och tillhandahålla vetenskapliga yttranden, samla och analysera information som behövs som stöd både för dessa yttranden och för gemenskapens beslutsprocess, tillsyn och övervakning av utvecklingen på områden som rör livsmedelssäkerhet och att sprida sina forskningsresultat till alla berörda parter.

I all sin verksamhet är myndigheten tvungen att vara ytterst obunden, den skall kunna uppvisa vetenskaplig kompetens på högsta nivå och skall vara öppen i alla sammanhang. På så sätt skulle den snabbt kunna etablera sig som en auktoritativ instans för konsumenter, livsmedelsindustrin, medlemsstaternas myndigheter och den yttre världen.

36. Myndigheten skall ha ideala möjligheter att utveckla metoder som flexibelt och snabbt kan svara på de nya utmaningarna. Den skall vara en enda, påtaglig instans som alla berörda kan rådfråga. Den skall inte fungera endast som ett centrum för vetenskaplig kompetens utan skall även kunna ge konsumenterna rådgivning och vägledning i frågor som gäller den senaste utvecklingen inom livsmedelssäkerhet. Informationsverksamheten skall hjälpa konsumenterna att fatta välavvägda beslut och öka deras kännedom om livsmedelssäkerhet.

37. Myndigheten måste arbeta i nära samarbete med nationella vetenskapliga byråer och institutioner med ansvar för livsmedelssäkerheten. Genom att skapa ett nätverk kring myndigheten av vetenskapliga kontakter överallt i och utanför Europa kan man se till att alla berörda parter deltar i den analytiska processen och har större förståelse för och lättare godkänner utgångspunkten för de yttranden som produceras.

Kommissionen och de övriga EU-institutionerna kommer att spela en avgörande roll genom att stödja myndigheten och se till att den får tillräckliga materiella och personella resurser och genom att fullt ut beakta de yttranden som myndigheten ger.

Målen för en europeisk livsmedelsmyndighet

Det främsta målet för en europeisk livsmedelsmyndighet kommer att vara att bidra till en hög konsumentskyddsnivå när det gäller livsmedelssäkerhet för att på så sätt återställa och upprätthålla konsumenternas förtroende.
--

38. Myndigheten måste följa de grundläggande principerna för oavhängighet, hög kompetens och öppenhet. Som en integrerad del av dessa principer måste myndigheten ha en hög grad av ansvarighet i all verksamhet gentemot de europeiska institutionerna och medborgarna.

Därför måste myndigheten uppfylla följande villkor:

- Dess verksamhet måste bygga på högsta vetenskapliga kompetens.
- Den måste vara oberoende av industrins intressen och politiska intressen.
- Den måste vara öppen för noggrann offentlig granskning.
- Den måste ha stor vetenskaplig trovärdighet.
- Den skall verka i nära samarbete med de nationella vetenskapliga organen.

39. I denna vitbok utnyttjas kommissionens erfarenheter av vetenskapliga yttranden. Dessutom har man undersökt ett antal redan befintliga modeller, såsom EU:s Europeiska läkemedelsmyndighet (EMA) och *United States Food and Drug Administration* (FDA). Man har även tagit hänsyn till rapporten *Future of scientific advice in the EU* som sammanställts av professorerna James, Kemper och Pascal.

Kommissionen anser att den europeiska livsmedelsmyndigheten skall ha en rättslig ställning och funktion skild från de övriga EU-institutionerna för att den skall kunna fullfölja sin roll oberoende från dessa när det gäller riskbedömning och riskkommunikation. Detta är viktigt för att effekten skall bli så stor som möjligt för skyddet av konsumenternas hälsa och den förtroendeskapande verksamheten.

40. Som vi redan tidigare nämnde begränsas den verksamhet som kan underställas myndigheten av bestämmelser i fördraget, men detta skall inte tolkas som att en framtida utvidgning av myndighetens befogenheter är utesluten. En sådan utvidgning skulle kunna vara tänkbar enbart med beaktande av de erfarenheter man har av myndighetens verksamhet och det förtroende den lyckas bygga upp, inbegripet ett eventuellt behov av att införa ändringar i fördraget.

41. **Oavhängighet:** I dagens läge krävs strikt oavhängighet av de vetenskapsmän som sammanställer yttranden, och detta krav måste även överföras till den nya myndigheten. Om man skall lyckas återställa konsumenternas förtroende måste myndigheten inte enbart handla oberoende av utomstående påtryckningar utan även vinna alla berörda parter erkännande att den verkligen är oberoende. Men myndigheten måste vara representativ och ansvara för sin verksamhet. Kommissionen granskar myndighetens yttranden för att försäkra sig om att den är oberoende och ansvarig, med beaktande av de övriga institutionernas och berörda parter synpunkter. Särskild uppmärksamhet bör ägnas valet av högsta chef för myndigheten.

42. **Hög kompetens:** För att myndigheten skall kunna verka som vetenskapligt kunskapscentrum och kunna avgöra tvister om vetenskapliga frågor måste den snabbt etablera sin ställning på internationell nivå. För att se till att de oberoende vetenskapsmännen har specialkompetens måste myndigheten finna och rekrytera personal med bästa kompetens. Man bör även utnyttja tillgängliga informationssystem på bästa möjliga sätt. Man bör fästa särskild vikt vid personalrekryteringen för att se till att myndigheten anställer kvalificerade specialister som kan ge det stöd som behövs till de oberoende vetenskapsmännen som ansvarar för utarbetande av yttrandena och för insamling och analys av relevanta uppgifter. Dessutom bör system upprättas med vars hjälp man kan hitta de bästa vetenskapsmännen på området och vid behov inkalla dem.

Det är även viktigt att myndigheten tillräckligt snabbt och flexibelt kan hantera både akuta fall när det gäller livsmedelssäkerhet och projekt på lång sikt.

43. **Öppenhet** omfattar förutom snabb och öppen presentation av myndighetens resultat och rekommendationer även att själva processen för sammanställandet av dessa är så öppen som möjligt för att svara på medborgarnas grundläggande rätt till tillgång till information enligt fördraget. Detta förutsätter klara förfaranden som är tillgängliga för offentligheten. Dessutom skall myndighetens handlingsprogram vara tillgängligt för den stora allmänheten.

Även om de diskussioner som leder till de vetenskapliga yttrandena är sekretessbelagda måste man redogöra för resultatet av dessa diskussioner så öppet som möjligt. Myndigheten skall även i fortsättningen ställa dessa yttranden till kommissionens och parlamentets förfogande så snart de är klara och även lägga ut dem på Internet så att alla berörda parter kan hålla sig underrättade.

Myndighetens uppgifter

44. Det är tänkt att det skall höra till myndighetens uppgifter att sammanställa vetenskapliga yttranden, samla in och analysera information och informera om risker. Dessa frågor behandlas närmare i kapitel 3 och 7 av denna vitbok.

45. **Vetenskapliga yttranden:** Myndigheten skall sammanställa vetenskapliga yttranden och information till kommissionen om alla frågor som direkt påverkar konsumenters hälsa och säkerhet i samband med livsmedelskonsumtion, dvs. primär livsmedelsproduktion (jordbruk och veterinära aspekter), industriprocesser, lagring, distribution och detaljhandel. Myndigheten skall sköta både frågor om risker och kost och näring, och även frågor som berör djurhälsa och djurskydd. Även riskbedömningar på andra områden skall beaktas, särskilt när det gäller miljö och den kemiska sektorn om dessa sammanfaller med riskbedömning för livsmedel.

Kommissionen anser att det vetenskapliga arbete som nu utförs av de vetenskapliga kommittéerna för livsmedelssäkerhet skall utgöra en central del av den föreslagna myndigheten. I detta sammanhang skall de nuvarande vetenskapliga kommittéernas sammansättning och mandat ses över för att säkerställa att de vetenskapliga yttrandena helt motsvarar myndighetens tilltänkta ansvarsområden. Kommittén (kommittéerna) skall avge yttranden på kommissionens begäran. I förebyggande syfte skall kommittén (kommittéerna) även varna för nya hälsorisker och hälsoproblem och den har även till uppgift att följa upp dessa frågor.

46. Myndigheten skall inrätta ett system för att snabbt få fram vetenskapliga experter i och utanför Europeiska unionen. Därför måste myndigheten ansluta sig till ett världsomfattande nätverk av vetenskaplig kompetens inom vilket man flexibelt och snabbt kan reagera på ändringar.
47. Myndigheten måste hålla sig á jour med den senaste vetenskapliga utvecklingen och identifiera brister i den pågående forskningen eller ämnen som snabbt måste undersökas. Myndigheten skall ha en egen budget för inrättandet av tillfälliga arbetsgrupper och för omedelbar forskning vid oväntade larmsituationer i samarbete med kommissionens Gemensamma forskningscenter, de nationella vetenskapliga kontoren och internationella organisationer. Man bör även beakta det arbete som utförs av de nätverk som inrättats inom ramen för gemenskapens forskningsprogram. Mekanismer för främjande av växelverkan mellan gemenskapens forskningsprogram och myndigheten bör inrättas.
48. Den vetenskapliga kommittén (de vetenskapliga kommittéerna) måste kunna koncentrera sig på den centrala uppgiften att sammanställa vetenskapliga yttranden. Kommittén (kommittéerna) kommer att få stöd av ett vetenskapligt sekretariat som ansvarar för kontakten mellan dem och de ansvariga för riskhanteringen. Dessutom kommer det att vara nödvändigt att inrätta internt vetenskapligt stöd som kommer att utföra en stor del av det förberedande arbetet för kommittén (kommittéerna).

49. **Insamling och analys av uppgifter:** Det finns ett starkt behov av att hitta och använda den information som för närvarande finns både i gemenskapen och i hela världen om livsmedelssäkerhet. Detta skall vara en central uppgift för myndigheten och det utgör ett område med utrymme för stora förbättringar. Om denna information används på ett ändamålsenligt sätt kan den i hög grad bidra till att potentiella problem upptäcks så snabbt som möjligt och att en vidare hälsosyn beaktas i de vetenskapliga yttrandena.

50. Myndigheten väntas delta aktivt i utveckling och genomförande av program för tillsyn och övervakning av livsmedelssäkerheten. Den måste upprätta ett kontaktnätverk med liknande byråer, laboratorier och konsumentgrupper överallt i Europeiska unionen och i tredje länder.

Myndigheten måste kunna garantera att resultaten av dessa program utvärderas i realtid och att man även omedelbart reagerar på dem och ser till att verkliga eller potentiella faror upptäcks snabbt. Dessutom måste myndigheten utveckla ett förutseende system som möjliggör tidig upptäckt av nya faror för att kriser så långt det är möjligt skall kunna undvikas.

51. **Kommunikation:** Förmågan att direkt och öppet informera konsumenterna om livsmedelsfrågor kommer att ge myndigheten en hög offentlig profil. Myndigheten måste göra en särskild satsning på att informera alla berörda parter om sina rön, inte endast när det gäller de vetenskapliga yttrandena utan även om resultaten av övervaknings- och tillsynsprogrammen.

Myndigheten måste bli den första instansen man automatiskt vänder sig till med förfrågningar om vetenskapliga uppgifter om livsmedelssäkerhet och kostfrågor eller när problem upptäcks. Den bör även se till att lämpliga uppgifter om dessa frågor offentliggörs som en del av dess arbete för att återvinna konsumenternas förtroende. Det står klart att kommissionen även i framtiden kommer att ansvara för att informera om beslut om riskhantering.

Att reagera vid krissituationer

52. Om en krissituation när det gäller livsmedelssäkerhet inträffar skall myndigheten samla in, analysera och sända relevant information till kommissionen och medlemsstaterna och mobilisera de vetenskapliga resurser som behövs för att utforma bästa möjliga vetenskapliga yttrande. Myndigheten måste kunna reagera snabbt och effektivt om en krissituation inträffar och kommer att spela en avgörande roll i EU:s hantering av problemet. Krissituationer kommer på så sätt att hanteras bättre, likaså planeringen av hur de skall hanteras på europeisk nivå, och konsumenterna ser att problem angrips aktivt.

53. Myndigheten skall sköta systemet för snabbt informationsutbyte om livsmedel som syftar till att upptäcka och informera om brådskande problem när det gäller livsmedel. Kommissionen kommer att delta i nätverket och kan på så sätt underrättas omedelbart. Beroende på vilken typ av kris det gäller kan myndigheten få till uppgift att utföra tillsynsarbete, bl.a. epidemiologisk övervakning.

Nätverk i samarbete med nationella kontor och vetenskapliga organ

54. Den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet måste vara en instans som ger mervärde. Den bör arbeta i nära samarbete med de nationella vetenskapliga kontoren och institutionerna som är ansvariga för livsmedelssäkerheten och utnyttja deras sakkunskap. På så sätt kommer ett nätverk att skapas som garanterar att befintliga strukturer och resurser utnyttjas så väl och effektivt som möjligt. En av den europeiska livsmedelsmyndighetens uppgifter kommer således att vara att skapa länkar mellan expertcentra. Då kommer dess egen vetenskapliga personal att kunna utnyttja de ledande experternas kunskaper på alla relevanta områden överallt i Europeiska unionen och på internationell nivå. På samma sätt kommer de nationella organen att ha tillgång till en vetenskaplig bas på högsta nivå. Genom denna dynamiska ömsesidiga växelverkan kommer myndighetens ställning gradvis att förstärkas, vilket med tiden kommer att leda till att myndigheten kommer att anses vara den mest auktoritativa källan till kännedom om livsmedelssäkerhet i EU.
55. Inom nätverket bör man se till att befintliga vetenskapliga och tekniska kunskaper och infrastrukturer i kommissionens Gemensamma forskningscenter utnyttjas på bästa sätt.

Kontakt med kommissionens enheter

56. Myndigheten och kommissionen skall ha ett mycket nära samarbete från den stund då myndigheten inleder sin verksamhet. Detta kommer framför allt att beröra dem som förbereder lagstiftning, sysslar med brottsbekämpning och utför kontroller och inspektioner (Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor), Gemensamma forskningscentret och de som leder gemenskapens forskning och tekniska utveckling. På detta sätt kan myndighetens rön utnyttjas så effektivt som möjligt och den hålls informerad om frågor som direkt påverkar dess verksamhet. Samtidigt kan myndigheten reagera på kommissionens behov. Men denna kontakt får naturligtvis inte grumla myndighetens klart avgränsade roll.

Resurser

57. Behovet av resurser för att upprätta och hantera system för vetenskapliga yttranden, insamling och analys av uppgifter och effektiva nätverk med vetenskapliga organ i medlemsstaterna bör inte underskattas. Förutom de vetenskapliga uppgifterna och upplysningsarbetet måste myndigheten även utföra en stor arbetsuppgift när det gäller administration och ekonomisk förvaltning. Myndigheten kommer att utnyttja omfattande informations- och kommunikationstekniker och främja användningen av dessa i de nationella kontoren och institutionerna med ansvar för livsmedelssäkerheten. Myndighetens effektivitet kommer i sista hand att bero på om man tilldelas tillräckliga mänskliga, finansiella och fysiska resurser, både kvantitativt och kvalitativt. Det kommer att vara möjligt att avgöra hur mycket resurser som kommer att behövas först mot bakgrund av de beslut som fattas efter samrådsprocessen och efter utförliga genomförbarhetsstudier. De exakta siffrorna kommer att läggas fram samtidigt med kommissionens slutliga förslag till inrättande av myndigheten med hänsyn till kommissionens kommande debatt om politiska prioriteter och den därmed sammanhängande tilldelningen av operativa och mänskliga resurser.

Lokalisering av myndigheten

58. Myndigheten måste knyta mycket nära kontakter med kommissionens enheter som sysslar med livsmedelssäkerhet och med övriga EU-institutioner om den vill utföra sina uppgifter effektivt och vara beredd på snabba samråd i krissituationer. Inte endast de vetenskapsmän som utformar vetenskapliga yttranden utan även alla övriga berörda som behöver ett yttrande av myndigheten måste lätt kunna kontakta den. Detta är viktigt inte enbart med tanke på att resurserna skall utnyttjas så väl som möjligt utan även för att visa att myndigheten är öppen och lätt kan kontaktas, särskilt i sin roll som informatör. Mot bakgrund av detta anser kommissionen att myndigheten bör placeras lättillgängligt.

Kandidatländerna

59. Kandidatländerna kommer att involveras i myndighetens arbete i linje med slutsatserna från Europeiska rådet i Luxemburg där det betonades hur viktigt det är för dessa länder att bekanta sig med unionens arbetsmetoder och politik. Särskilda åtgärder kommer att utvecklas i det föreliggande arbetet för inrättandet av myndigheten.

Tidsplan för genomförandet

Kommissionen anser att det är ytterst viktigt att inrätta myndigheten så snabbt som möjligt.

60. Det formella inrättandet av den nya myndigheten planeras enligt följande tidsplan:
- Vitboken offentliggörs: januari 2000
 - Samrådsperiod: slutet av april 2000
 - Kommissionens förslag: september 2000
 - Inrättandebeslut: december 2001
 - Myndigheten inleder sin verksamhet: 2002
61. Även om denna tidsplan är mycket ambitiös, särskilt med tanke på det omfattande arbetsfältet, anser kommissionen att den går att genomföra eftersom man kan utnyttja erfarenheterna från inrättandet av EMEA. Man behöver inte enbart ett snabbt startprogram för den nya myndigheten utan måste samtidigt också förbättra det sätt på vilket det nuvarande systemet fungerar. Kommissionen kommer att inrätta en arbetsgrupp som skall garantera att de frågor som anges i detta kapitel av vitboken snabbt åtgärdas.
62. Förstärkandet av det nuvarande systemet för riskbedömning och upplysning kommer att vara en viktig del av de åtgärder som måste vidtas för att myndigheten verkligen skall kunna fungera inom två år. Med beaktande av vilka resurser som ställs till förfogande under de närmaste två åren kommer kommissionen att utvärdera möjligheterna att förstärka de nuvarande strukturerna för vetenskapligt stöd och vetenskapliga yttranden i övergångsstadiet fram till inrättandet av myndigheten.

KAPITEL 5: LAGSTIFTNING

63. I kapitel 4 tar kommissionen upp frågan varför riskhantering måste hållas kvar inom en institutionell ram med full politiskt legitimitet. Trots den föreslagna europeiska livsmedelsmyndigheten kommer lagstiftningen fortfarande att höra till kommissionens, Europaparlamentets och rådets ansvarsområden.
64. Europeiska unionen har en mycket omfattande lagstiftning om primär produktion av jordbruksprodukter och industriell produktion av förädlade livsmedelsprodukter. Lagstiftningen har utformats under de senaste trettio åren under inflytande av vetenskapliga, sociala, politiska och ekonomiska krafter, särskilt inom ramen för skapandet av en inre marknad, men utvecklingen har inte alltid styrts av en övergripande, enhetlig strategi. Man förutsåg redan i grönboken om allmänna principer för livsmedelslagstiftningen i Europeiska unionen (KOM(97) 176 slutlig) att en grundlig översyn av livsmedelslagstiftningen därför måste göras.
65. Livsmedelsproduktion är en ytterst komplicerad fråga. Produkter av djur- eller växtursprung kan medföra inneboende faror eftersom de kan vara mikrobiologiskt och kemiskt förorenade. Trots det har den nuvarande rättsliga ramen och det operativa systemet i allmänhet säkrat en hög hälsoskyddsnivå för konsumenterna i EU. Det verkliga problemet är inte nödvändigtvis brist på rättsliga styrmedel, utan att situationerna på olika sektorer åtgärdas på olika sätt, eller att ett stort antal olika åtgärder måste sättas igång om ett problem sprider sig från en sektor till en annan. En av systemets svagaste länkar är att alla berörda parter inte i ett tidigt stadium anser det nödvändigt att anmäla en potentiell risk. Om detta skulle göras skulle man i god tid kunna göra en vetenskaplig utvärdering och vidta skyddsåtgärder, dvs. genom att fokusera på förebyggande åtgärder på EU-nivå kunde man slippa vidta framtida korrigeringar.

Alla de föreslagna åtgärderna presenteras i bilagan med angivelse av vilka åtgärder som bör prioriteras och när de sannolikt skall genomföras, även om resursfördelningen kan begränsa slutförandet av vissa initiativ.

Ny rättslig ram för livsmedelssäkerheten

Det finns behov av en enhetlig och öppen uppsättning bestämmelser om livsmedelssäkerhet.

66. Kommissionen avser att lägga fram förslag till en ny rättslig ram som fastställer principerna för hur ett övergripande angreppssätt kan garanteras och för att bestämma vilka principer, förpliktelser och definitioner som gäller på detta område. Syftet med dessa förslag kommer att vara att återge resultatet av det omfattande samråd som inleddes av kommissionen 1997 genom offentliggörandet av grönboken om livsmedelslagstiftning, att fastställa de gemensamma principerna för livsmedelslagstiftningen och att slå fast att livsmedelssäkerheten är det viktigaste målet i EU:s livsmedelslagstiftning.
67. Kommissionen kommer att lägga fram förslag, bl.a. till en allmän livsmedelslag, som skall omfatta de principer för livsmedelssäkerhet som anges i avsnitt 2. Dessa förslag skall behandlas i en mycket omfattande samrådsrunda med alla berörda grupper så tidigt som möjligt i processen, och en konsekvensanalys av förslagen till lagstiftning

skall göras på lämpligt sätt. Lagstiftningen måste vara klar, enkel och lätt att förstå och verkställa för alla aktörer. Vidare behövs ett nära samarbete mellan de behöriga myndigheterna på lämpliga nivåer i medlemsstaterna för att se till att lagstiftningen efterlevs och övervakas rätt och enhetligt, och att onödig administrativ belastning undviks.

68. Dessa förslag kommer även att ge en allmän ram för områden som inte täcks av särskilda harmoniserade bestämmelser, men där en välfungerande inre marknad garanteras genom ömsesidigt erkännande efter den rättspraxis som utvecklats till följd av EG-domstolens dom i målet Cassis de Dijon. Enligt denna princip kan medlemsstaterna, då harmonisering på gemenskapsnivå saknas, begränsa utsläppandet på marknaden av produkter som saluförs lagligt i en annan medlemsstat endast om och i den utsträckning det kan motiveras med rättmätigt intresse såsom skydd av folkhälsan och att den åtgärd som vidtas står i proportion till skadan. I detta sammanhang kommer kommissionen att använda alla medel som står till dess förfogande, antingen formella (överträdelseförfaranden) eller informella (nätverk av företrädare för medlemsstaterna, möten osv.) för att lösa tvister om handelshinder. Åtgärder på gemenskapsnivå kommer att vidtas om ett handelshinder anses vara motiverat på grund av att det rör sig om hänsyn till livsmedelssäkerhet.

Ny rättslig ram för djurfoder

Livsmedelssäkerheten i livsmedel med animaliskt ursprung börjar med säkra djurfoder.

69. Även om alla händelser som har konsekvenser för foder- och livsmedelskedjan inte kan hindras genom lagstiftning kan man genom lagstiftning fastställa lämpliga krav och kontroller som gör det möjligt att i god tid upptäcka problem och snabbt åtgärda dem. De åtgärder som krävs i avsnitten om **djurfoder** är ett bra exempel på detta. De principer för livsmedelssäkerhet som nämns i avsnitt 2 bör i framtiden även gälla fodersektorn, särskilt för att man skall kunna klargöra foderproducenternas ansvar och införa en omfattande skyddsklausul. Närmare bestämt bör man klart definiera vilka ämnen som får eller inte får ingå i foderprodukter, inbegripet biprodukter av animaliskt ursprung. En positiv förteckning över foderämnen skulle vara den tydligaste lösningen på det nuvarande läget där en definition av foderämnen saknas, men det är en komplicerad och tidskrävande uppgift. På kort sikt måste den nuvarande negativa listan snabbt utvidgas. Kommissionen avser emellertid att sammanställa en positiv lista på medellång sikt. En revidering av gemenskapens lagstiftning kommer dessutom att föreslås för att utesluta självdöda djur (slaktkroppar) och förbjuda ämnen i livsmedelskedjan. Det enda material som därefter skulle vara tillåtet i djurfoder skulle vara material från djur som har befunnits vara lämpliga som livsmedel.

Ett förslag till lagstiftning om utvärdering, godkännande och märkning av **nya foder**, särskilt genmodifierade organismer och genmodifierad råvara, kommer att läggas fram.

Man bör utreda vilka olika produktkategorier som används i djurfoder (tillsatsämnen, läkemedel, tillskott) för att undvika gråzoner och för att utreda vilka krav som gäller i respektive fall. Som en del av sin breda strategi för att kontrollera och begränsa antibiotikaresistens kommer kommissionen att försöka förbjuda eller minska

användningen av tillväxtbefrämjande medel i EU beroende på om de eventuellt används inom humanmedicin och veterinärmedicin.

Nu när dioxinkrisens ursprung och konsekvenser börjar bli klarare, har det blivit uppenbart att fodertillverkningsindustrin bör omfattas av samma stränga krav och kontroller som livsmedelsproducenterna. Avsaknaden av interna kontroller (god tillverkningssed, egenkontroller, beredskapsplaner) och mekanismer för spårbarhet ledde till att dioxinkrisen kunde utvecklas och spridas till hela livsmedelskedjan. Lagstiftning kommer att föreslås för att åtgärda dessa avvikelser, bl.a. officiellt godkännande för alla produktionsanläggningar, och även officiella kontroller på nationell nivå och på EU-nivå. För att närma ramarna för fodersektorn och livsmedelssektorn skall man integrera ett system för snabbt informationsutbyte om foder i systemet för snabbt informationsutbyte om livsmedel.

Djurhälsa och djurskydd

Livsmedelsproducerande djurs hälsa och välbefinnande är väsentliga delar av folkhälsa och konsumentskydd.

70. **Djurhälsa** är också en viktig del av livsmedelssäkerheten. Vissa sjukdomar, de s.k. **zoonoserna**, såsom tuberkulos, salmonella och listerios kan överföras till människor via kontaminerade livsmedel. Dessa sjukdomar kan vara särskilt farliga för vissa befolkningsgrupper. Listerios kan orsaka hjärnhinneinflammation och spontana aborter, och salmonella är ett växande folkhälsoproblem. En förutsättning för att man skall kunna vidta lämpliga åtgärder är att man skapar sig en riktig bild av situationen. Därför behövs övervakning av livsmedelsburna sjukdomar och zoonoser i gemenskapen och harmoniserade rapporteringskrav måste införas. Den information som man på så sätt får fram kommer att underlätta kommissionens arbete för att fastställa mål och vidta mera effektiva åtgärder för bekämpning av zoonotiska sjukdomar.

Nuvarande program för bekämpning och kontroll av sjukdomar, såsom tuberkulos och brucellos, bör fortsättas och om möjligt förstärkas, särskilt i de medlemsstater där läget på detta område är problematiskt. Särskild uppmärksamhet bör ägnas kontroll av hydatidosis och *Brucella melitensis* i Medelhavsområdet. Information om övervakning av zoonoser bör utnyttjas bättre för att man bättre skall kunna fastställa vilka program som behövs på EU-nivå.

I denna vitbok läggs förslag fram som uttryckligen är avsedda att främja djurs hälsa och välbefinnande endast i den utsträckning som det har direkt anknytning till livsmedelssäkerhet. Kommissionen anser att frågor om djurhälsa och djurskydd i ett bredare sammanhang är viktiga frågor. Inom ramen för denna vitbok erkänns det att frågor om **djurskydd** måste integreras i högre grad i politiken om livsmedelssäkerhet. Särskilt måste konsekvenserna av animaliska livsmedelsprodukters kvalitet och säkerhet återspeglas i lagstiftningen.

71. Största delen av lagstiftningen om **bovin spongiform encefalopati (BSE)/transmissibel spongiform encefalopati (TSE)** har antagits i form av tillfälliga skyddsåtgärder. Per definition deltar inte alla gemenskapsinstitutioner i antagandet av sådana åtgärder, och dessa åtgärder är inte heller helt enhetliga. Kommissionen har bemött detta problem genom att till rådet och Europaparlamentet lägga fram ett övergripande förslag enligt artikel 152 i fördraget som täcker alla åtgärder att

kontrollera bovin spongiform encefalopati och transmissibla spongiforma encefalopatier. Innan detta förslag antas kommer man att vidta beredskapsåtgärder för att garantera en hög skyddsnivå under övergångsperioden. Det viktigaste kommer att vara att undanröja specificerade riskmaterial kombinerat med en tillfällig klassificering efter BSE-status, förstärkning av det epidemiologiska övervakningssystemet genom testning av vissa högriskdjur (döda djur, nödslaktade djur), uppdatering av foderförbud och foderembargon mot bakgrund av de senaste vetenskapliga yttrandena.

Kommissionen anser vidare att ytterligare tester bör göras för att fastställa incidensen av bovin spongiform encefalopati överallt inom unionen. Detta kommer naturligtvis att bero på tillgången till lämpliga tester efter slakt. Kommissionen kommer att aktivt följa upp denna fråga och lägga fram förslag till en lämpligt testprogram mot bakgrund av den senaste utvecklingen på området.

Livsmedelshygien

Ett samordnat och holistiskt angreppssätt när det gäller livsmedelshygien är en väsentlig del av livsmedelssäkerheten.

72. Gemenskapen har gradvis utvecklat långtgående krav när det gäller **livsmedelshygien**. De omfattar tjugo lagtexter som syftar till att garantera att livsmedel som produceras och släpps ut på marknaden är säkra. Dessa krav antogs emellertid splittrat som svar på den inre marknadens behov med beaktande av en hög skyddsnivå. Detta har lett till flera olika system för livsmedelshygien beroende på om livsmedlet är av växt- eller djurursprung, vilket kan berättigas endast av historiska skäl. Dessutom har vissa områden kommit att ligga utanför kravens räckvidd, såsom produktion av livsmedel av växtursprung på gården (primär produktion). En ny omfattande förordning kommer att föreslås som reformerar de nuvarande rättsliga kraven, för att införa enhetlighet och klarhet i hela kedjan för livsmedelsproduktion. Den styrande principen skall vara att livsmedelsoperatörer är fullt ansvariga för säkerheten på de livsmedel de producerar. Säkerheten måste garanteras genom att riskanalyser och principer för kontroll verkställs och hygienbestämmelser efterlevs på alla nivåer i livsmedelskedjan. Kommissionen skall utreda hur den bäst kan bistå små och medelstora företag att genomföra dessa krav, särskilt genom att stödja utarbetandet av vägledande dokument. Dessutom skall ett förfarande införas för fastställande av mikrobiologiska kriterier och, om det är nödvändigt, mål för livsmedelssäkerheten.

Förorenande ämnen och resthalter

Gränsvärden för förorenande ämnen och resthalter bör fastställas och kontrolleras.

73. Termen "**förorenande ämnen**" omfattar traditionellt ämnen som oavsiktligt hamnat i livsmedel. Förorenande ämnen kan ha uppstått till följd av miljöförorening eller också vara följden av metoder, produktion, bearbetning, lagring, förpackning och transport inom jordbruket eller bedrägliga förfaranden. Det finns särskilda EU-krav endast för ett fåtal förorenande ämnen, även om det finns många åtgärder på nationell nivå. Detta leder i själva verket till olikheter i konsumenters hälsoskydd inom EU och dessutom även till praktiska svårigheter för kontrollmyndigheterna och industrin. Att förekomsten av sådana stora skillnader är en allvarlig fråga blev uppenbart i samband med dioxinkrisen när tillfälliga gränsvärden som endast gällde

för produkter av belgiskt ursprung fastställdes inom ramen för vissa skyddsåtgärder. Därför finns det ett tydligt behov av att fastställa normer för förorenande ämnen i hela kedjan från foder till livsmedel. Den vetenskapliga grunden för hur dessa gränsvärden skall fastställas måste granskas med högsta prioritet.

74. Vissa ämnen som förekommer i livsmedel har tillsatts med avsikt. Detta gäller **restsubstanser av bekämpningsmedel** i livsmedel av växt- och djurursprung och **djurläkemedel** i livsmedel av animaliskt ursprung. I gemenskapslagstiftningen föreskrivs bestämmelser om fastställandet av gränsvärdet för resthalter av dessa substanser i livsmedel och jordbruksprodukter. Medlemsstaterna är skyldiga att övervaka att detta efterlevs, men det finns inte några harmoniserade krav, och övervakningen är mycket olika i olika länder. Dessutom finns det endast ett begränsat antal ackrediterade laboratorier som klarar av att utföra övervakning i medlemsstaterna. När det gäller bekämpningsmedel ämnar kommissionen gradvis införa gränsvärden för alla kombinationer av bekämpningsmedel och produkter. Åtgärder för att korrigera brister när det gäller övervakning och laboratorietester kommer att vidtas.

För närvarande finns det ett stort antal **bekämpningsmedel** på marknaden som inte ännu har utvärderats på gemenskapsnivå, och försäljningstillstånd söks för nya bekämpningsmedel. Godkännandeförfarandet för nya bekämpningsmedel måste påskyndas. Samtidigt bör granskningen av giltiga tillstånd för bekämpningsmedel bli mera enhetlig så att man mycket snabbt kan eliminera produkter utan säkerhetsdata eller som man upptäckt är farliga. På så sätt kan man främja användningen av säkra bekämpningsmedel.

Det är emellertid svårt att göra riskbedömningar för beviljande av tillstånd för bekämpningsmedel och fastställa gränsvärden för restsubstanser eftersom det saknas tillräckligt med tillförlitliga data om intag av dietkost. För att avhjälpa denna brist skall man utföra en stor undersökning för att upprätta en databas om dietkost som även kan utnyttjas som ett viktigt redskap för riskbedömning av alla andra förorenande ämnen, tillsatssämen osv.

75. Lagstiftning om **radioaktiv kontamination** av livsmedel och foder bygger på artikel 31 i Euratomfördraget, och artikel 133 i fördraget om det gäller import. Den lagstiftning som föreskrevs efter Tjernobyl ses över regelbundet i detta sammanhang.

Nya livsmedel

Gemenskapens bestämmelser om nya livsmedel måste skärpas och likriktas.
--

76. Förfarandet för beviljande av tillstånd att släppa ut nya livsmedel (dvs. livsmedel och livsmedelskomponenter som inte tidigare har använts för mänsklig konsumtion, särskilt sådana som innehåller eller är avledda från genmodifierade organismer) på marknaden bör undersökas och bli öppnare. Undantag från dessa bestämmelser måste granskas. Därför kommer kommissionen att anta bestämmelser som klargör genomförandet av de förfaranden som föreskrivs i förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och kommer dessutom senare att lägga fram ett förslag till förbättringar av denna förordning i enlighet med det reviderade rättsliga ramverket för avsiktlig utsättning av genmodifierade organismer enligt direktiv 90/220/EEG. Dessutom måste bestämmelserna om märkning kompletteras och harmoniseras.

Tillsatsämnen, aromer, förpackning och bestrålning

Det finns behov av att uppdatera och komplettera gemenskapens lagstiftning om tillsatsämnen, aromer, förpackning och bestrålning.

77. De bestämmelser som gäller **livsmedelstillsatser** och **aromer** måste ändras i många hänseenden. Kommissionen bör få befogenhet att upprätthålla en förteckning över godkända tillsatsämnen, och enzymernas ställning bör klargöras. Även gemenskapens förteckning över färgämnen, sötningsmedel och andra tillsatsämnen bör uppdateras. Vidare måste renhetskriterierna för sötningsmedel, färgämnen och andra tillsatsämnen ändras och lämpliga renhetskriterier för livsmedelstillsatser som framställs av nya råämnen måste fastställas. Kommissionen planerar dessutom att komma ut med en rapport om intaget av tillsatsämnen. Särskilda insatser avseende aromer har hittills varit inriktade på kemiskt definierade substanser. Ytterligare insatser behövs eftersom innovationsgraden på området är stor och nya rön om toxikologiska effekter av substanser som naturligt finns i aromer tillkommer. Kommissionen kommer att uppdatera förteckningen över aromämnen, inrätta ett program för utvärdering av aromämnen, och upprätta en förteckning över tillsatsämnen som har godkänts för användning i aromer.
78. Kommissionen kommer även att överväga att ändra gemenskapens ramverk för **material som kommer i kontakt med livsmedel** för att reformera hanteringen av detta område och förbättra kraven på märkning. Strukturen och tydligheten i direktiven om plastmaterial kommer att förbättras och dessa bestämmelser kommer att utvidgas till att även omfatta ytbeläggningar. Beträffande material som ännu inte har harmoniserats (papper, gummi, metaller, vedråvara, kork) kommer kommissionen att fortsätta samarbetet med andra europeiska organ som är verksamma på detta område (Europeiska standardiseringskommittén, Europarådet).
79. Kommissionen kommer dessutom att föreslå ett direktiv för att slutföra förteckningen över livsmedel som fått tillstånd att bli behandlade med **strålning**, och offentliggöra uppgifter om bestrålningsanläggningarna i medlemsstaterna och en förteckning över anläggningar i tredje land som har godkänts av EU. Vidare skall kommissionen utarbeta ett direktiv om beståndsdelarna i **naturliga mineralvatten** och övriga villkor för behandling av vissa naturliga mineralvatten med ozonberikad luft.

Krisåtgärder

Möjligheten att vidta skyddsåtgärder är ett viktigt redskap i kampen mot livsmedelskriser.

80. Dioxinkrisen har visat att det nuvarande ramverket för antagande av **skyddsåtgärder** om en risk för konsumenters hälsa upptäcks, inte är tillräckligt enhetligt. För närvarande förfogar kommissionen inte över ett rättsligt styrmedel med vilket den kan anta skyddsåtgärder på eget initiativ antingen för livsmedel eller för en förädlad livsmedelsprodukt av icke-animaliskt ursprung från en medlemsstat. Beroende på sektor varierar mekanismerna för antagandet av skyddsåtgärder. Det enda sättet att avhjälpa denna brist och täppa till kryphål är att anta ett enda förfarande som skall gälla vid kriser för alla typer av livsmedel och foder, oavsett geografiskt ursprung. Kommissionen kommer att lägga fram ett omfattande lagförslag.

Beslutsprocessen

Beslutsprocessen måste förenhetligas och förenklas för att den skall vara effektiv, öppen och snabb.

81. EU:s livsmedelslagstiftning kan bygga på olika bestämmelser i EG-fördraget: Artikel 95 om det gäller fullbordandet av den inre marknaden och dess funktion (utgående från en hög skyddsnivå för konsumenters hälsa), artikel 152 för åtgärder på veterinär- och växtskyddsområdet som direkt syftar till att skydda folkhälsan, artikel 153 om konsumentskydd och artikel 37 som främst tar upp jordbruksaspekter. Beroende på rättslig grund kommer åtgärderna att antas av rådet genom medbeslutande med Europaparlamentet

I artikel 202 i EG-fördraget föreskrivs att i de rättsakter som rådet antar skall det ge kommissionen befogenhet att genomföra de regler som rådet beslutar, med undantag av särskilda fall då rådet kan förbehålla sig rätten att direkt utöva denna befogenhet. En sådan överföring av befogenheten skulle vanligtvis göra det möjligt för kommissionen att snabbt omvandla de vetenskapliga yttranden den får genom att ändra lämplig lagstiftning eller anta lämpliga beslut. Men i vissa fall (särskilt när det gäller livsmedelstillägg) har kommissionen inte ännu fått genomförandebefogenheter, vilket haft den oönskade effekten att en uppdatering av positiva förteckningar över godkända ämnen (oavsett om det gäller att bevilja tillstånd åt ett nytt ämne, förbjuda användningen av ett godkänt ämne eller att ändra villkoren för användningen av ett godkänt ämne) kan ta många år efter det att ett vetenskapligt yttrande är klart.

82. I de fall då kommissionen har fått genomförandebefogenheter (t.ex. aromer, extraktionsmedel, förorenade ämnen, rester av bekämpningsmedel, material som kommer i kontakt med livsmedel, dietiska livsmedel, bestrålade livsmedel och djupfrysta livsmedel) är den nuvarande beslutsprocessen för att förvandla vetenskapliga yttranden till lagstiftning eller beslut i vissa fall inte tillfredsställande, de förfaranden som tillämpas är splittrade och omständliga, olika kommittéer deltar i arbetet, olika modeller gäller och resurserna är knappa och splittrade.
83. Alla förfaranden som fastställs i EU:s livsmedelslagstiftning för dess genomförande och anpassning till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen måste ses över. I detta hänseende bör antalet kommittéer som sysslar med den berörda lagstiftningen samt antagandet av enskilda beslut minskas och förenhetligas. Bättre samordning bör införas för att se till att livsmedelssäkerheten behandlas som en sammanhängande helhet från producent till konsument genom att ett enda rättsligt förfarande för avsedd lagstiftning, ett enda hanteringsförfarande för antagandet av enskilda beslut och ett krishanteringsförfarande för alla akuta fall avseende livsmedelssäkerhet. Dessa nya förfaranden bör vara förenliga med det beslut om kommittésystemet som nyligen antogs.
84. Tydliga och bestämda tidsfrister bör fastställas inom vilka kommissionen skall förbereda ändringar eller beslut, de ständiga kommittéerna skall avge yttranden och kommissionen skall slutföra ändringarna eller besluten. Hänsyn bör tas till större öppenhet i alla skeden av lagstiftningsarbetet. Informations- och kommunikationstekniker bör utnyttjas i stor utsträckning för att automatisera sammanställandet och spårandet av ändringar och beslut och påskynda spridningen mellan alla delaktiga.

AVSNITT 6: KONTROLLER

En omfattande lag kommer att föreslås för att omarbета de olika kraven på kontroll. Hänsyn kommer att tas till den allmänna principen att alla delar i livsmedelskedjan måste genomgå en officiell kontroll.

Utveckling av EU-lagstiftningen

85. I olika delar av gemenskapens lagstiftning har man under de mer än 30 senaste åren fastställt rättsliga krav på officiella kontroller både på nationell nivå och på EU-nivå. Även om dessa rättsakter har samma mål har man närmat sig det sätt på vilket dessa kontroller skall utföras på olika sätt. Även avvikelser förekommer på grund av otillräcklig rättslig grund för genomförandet av officiella kontroller både i medlemsstaterna och tredje land. Det finns behov av att förtydliga och uppdatera nuvarande lagstiftning om livsmedelskontroll och se till att den täcker alla steg i produktionen. Även vissa utförliga krav på kontroll av kött måste ses över eftersom de inte längre stämmer överens med moderna metoder för livsmedelssäkerhet.
86. Enligt den nuvarande lagstiftningen kan medlemsstaterna ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för kontroll av produkter av animaliskt ursprung. Medlemsstaterna kan ta ut avgifter av importörer för kontroll av ett visst antal produkter av animaliskt och icke-animaliskt ursprung för att granska om de uppfyller kraven i lagstiftningen efter Tjernobyl. Avgiftsnivån varierar i och mellan medlemsstaterna. Dessutom finns det inte någon rättslig grund för ett liknande system för kontroller av foder eller livsmedel av icke-animaliskt ursprung.
87. Bristen på enhetlighet när det gäller att fastställa och ta ut kontrollavgifter och en utvidgning av denna princip till att även gälla andra områden än de nuvarande kommer att beaktas då lagstiftningen ses över. Gemensamma mål på EU-nivå bör sättas när det gäller krav på personal och utrustning, och garantier bör införas för att se till att avgifterna används endast för finansiering av kontrollerna.

Kontroll av hur EU-lagstiftningen efterlevs

88. Ansvaret för en säker livsmedelsproduktion delas mellan livsmedelsproducenterna, de nationella myndigheterna och Europeiska kommissionen. Producenterna är ansvariga för att bestämmelserna i lagen följs och för att på eget initiativ minimera riskerna. De nationella myndigheterna ansvarar för kontroll av att producenterna följer säkerhetsbestämmelserna. De måste införa kontrollsystem för att se till att gemenskapens bestämmelser respekteras och följs. Dessa system måste utvecklas på gemenskapsnivå för att systemet skall vara harmoniserat.
89. För att garantera att kontrollsystemen är effektiva utför kommissionen genom Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor program för revisioner och inspektioner. Kontrollerna utvärderar de nationella myndigheternas verksamhet mot deras förmåga att driva effektiva kontrollsystem. Dessutom görs besök på enskilda anläggningar för att granska om standarden är så hög som den skall vara.
90. Nyligen inträffade kriser när det gäller livsmedelssäkerhet lyfte fram brister i de nationella kontrollsystemen. Problemets kärna är bristen på en harmoniserad gemenskapsstrategi för hur de nationella kontrollsystemen skall se ut och utvecklas.

91. Det finns ett klart behov av en **gemenskapsram för nationella kontrollsystem** som kommer att förbättra kontrollen på gemenskapsnivå och därigenom höja nivån på livsmedelsnormer överallt i Europeiska unionen. Hanteringen av dessa kontrollsystem skall förbli ett nationellt ansvarsområde. Gemenskapens ramverk skall bestå av tre centrala delar.
- Den första delen skall vara **operativa kriterier som fastslås på gemenskapsnivå**, och som de nationella myndigheterna väntas följa. Dessa kriterier skall utgöra de viktigaste referenspunkterna enligt vilka de behöriga myndigheterna skall granskas av Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor som på så sätt kommer att kunna utveckla ett enhetligt och heltäckande sätt att granska de nationella systemen.
 - Den andra delen skall vara utarbetande av **riktlinjer för gemenskapens kontroll**. Dessa riktlinjer skall främja enhetliga, nationella strategier, fastställa de effektivaste kontrollförfarandena och prioriteter utgående från risker. En gemenskapsstrategi skall närma sig kontrollernas funktion ur ett övergripande, integrerat perspektiv. Dessa riktlinjer skall dessutom ge vägledning i hur systemen för redogörelse av kontrollernas funktion och resultat kan utvecklas och även fastställa gemenskapens resultatindikatorer.
 - Den tredje delen av ramverket skall vara utvidgat **administrativt samarbete** för utveckling och verkställande av kontrollsystemen. Gemenskapsdimensionen i utbytet av bästa metoder mellan de nationella myndigheterna skall förstärkas. Detta skall även omfatta ömsesidig hjälp mellan medlemsstaterna genom integration och komplettering av den nuvarande rättsliga ramen. Dessutom skall det täcka frågor som utbildning, informationsutbyte och strategiskt tänkande på längre sikt på gemenskapsnivå.
92. Att utveckla denna övergripande gemenskapsram för nationella kontrollsystem skall otvetydigt vara en gemensam uppgift för kommissionen och medlemsstaterna. Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor kan på ett väsentligt sätt bidra med sina erfarenheter i denna utveckling.
93. Sedan den inre marknaden inrättades har betydelsen av effektiva och harmoniserade hälsokontroller vid Europeiska unionens yttre gränser blivit uppenbar. Det nuvarande systemet som bygger på gränskontrollstationer under kontroll av den enskilda medlemsstaternas myndigheter gäller endast produkter av animaliskt ursprung. Dessutom samordnas gränskontrollerna inte tillräckligt. Den rättsliga grunden för gränskontroller måste omfatta alla produkter och gälla för ett mera effektivt kontrollsystem på gemenskapsnivå.
94. Det är nödvändigt att överväga om kommissionen måste få mera befogenheter, förutom det nuvarande överträdelseförfarandet, i sådana fall då det framkommer vid kontrollerna att EU-bestämmelserna inte följs. Det måste vara möjligt, särskilt vid omedelbar risk för konsumenters hälsa, att vidta snabba åtgärder, och befogenheterna skall bygga på en effektiv och öppen uppföljning av inspektionsrapporter från Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor. I lämpliga fall bör det även vara möjligt att inte utbetala gemenskapsstöd eller att kräva återbetalning av redan utbetalda medel.

KAPITEL 7: KONSUMENTINFORMATION

Riskkommunikation

Riskkommunikationen skall inte bestå av passiv förmedling av information utan skall bygga på växelverkan och engagera alla berörda parter i en dialog.

95. Med riskkommunikation avses att de berörda parterna utbyter uppgifter om hurdan risken i fråga är och vilka åtgärder som vidtas för att kontrollera den. Riskkommunikationen är en grundläggande uppgift för de offentliga myndigheterna vid hanteringen av folkhälsorisker. Riskkommunikationen kan endast fungera på ett riktigt sätt om de beslut som gäller riskbedömning och riskhantering är öppna och offentliga. Sedan 1997 har kommissionen säkerställt insyn och öppenhet genom att ge allmänheten tillgång till samtliga uppgifter om vetenskapliga yttranden och om inspektioner och kontroller. Denna policy är ett av de bärande elementen i riskkommunikationen och för allmänhetens förtroende och måste därför drivas aktivt.
96. Det är viktigt att man för alla aspekter av livsmedelssäkerheten ser konsumenterna som en fullvärdig part och att konsumentens intressen tas i beaktande på följande sätt:
- Genom att rådfråga allmänheten i alla frågor som rör livsmedelssäkerhet.
 - Genom att tillhandahålla ett forum för diskussioner (informationstillfällen för allmänheten) mellan vetenskapliga experter och konsumenterna.
 - Genom att underlätta konsumentdialogen över gränserna, både i Europa och globalt.
97. Det är viktigt att alla led i det politiska beslutsfattandet är helt öppna. Hur bra ett nytt system än må vara, kommer konsumenterna inte att kunna följa med hur nya åtgärder utarbetas och fullständigt förstå vilka förbättringar dessa kan föra med sig, om denna öppenhet och insyn inte finns. Öppenheten och insynen kommer att leda till nödvändig offentlig granskning och att säkerställa demokratisk kontroll och ansvar
98. Slutligen måste man anta en mer förutseende strategi när det gäller upplysning om oundvikliga risker för vissa delar av befolkningen. Man bör vara aktivare när det gäller att varna till exempel kvinnor i fertil ålder, gravida kvinnor, småbarn, äldre personer och personer med nedsatt immunförsvar om de eventuella riskerna med vissa livsmedel.

Märkning och reklam

Konsumenterna skall få viktig och korrekt information så att de kan göra välgrundade val.

99. Syftet med de bindande bestämmelserna om märkning skall därför vara att se till att konsumenterna får sådana produktuppgifter som påverkar valet, sammansättningen, lagringen och användningen av en produkt. Livsmedelsproducenterna borde ha rättighet att ge mer information vid märkningen, förutsatt att uppgifterna är korrekta och inte vilseledande.

Inom Världshandelsorganisationen har märkning blivit en handelspolitisk fråga på många olika områden, livsmedelssäkerhet inbegripet, särskilt i fråga om avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS) och avtalet om tekniska handelshinder (TBT). Gemenskapen har av detta skäl meddelat att man kommer att försöka ta fram multilaterala riktlinjer för märkning. Med hjälp av dessa riktlinjer skulle onödiga tvister kunna undvikas. Detta ligger särskilt i gemenskapens intresse, med tanke på att man förespråkar konsumenternas rätt till information.

100. Utöver den pågående **kodifieringen av direktivet om märkning** har kommissionen för avsikt att föreslå en ny ändring som skall avlägsna den befintliga möjligheten att för sammansatta ingredienser inte ange sådana beståndsdelar som utgör mindre än 25 % av den slutliga produkten. Om alla ingredienser uppges vid märkningen säkerställs inte enbart optimal konsumentinformation om livsmedlens sammansättning utan också att konsumenter som av hälsoskäl eller etiska skäl måste eller önskar undvika vissa ingredienser får den information de behöver. Problemet med överföring av tillsatssämnen återstår dock att lösa. Det kommer också att diskuteras huruvida det ska bli obligatoriskt att uppges ingredienser som man vet är allergiframkallande, men för vilka man för närvarande endast behöver ange namnet på kategorin, så att känsliga konsumenter kan undvika sådana produkter.
101. Enligt direktivet om märkning är det förbjudet att tillskriva ett livsmedel förmågan att förebygga, behandla eller bota en mänsklig sjukdom eller att hänvisa till att livsmedlet har sådana egenskaper. Kommissionen anser fortfarande att sådana hälsopåståenden inte skall få ingå i märkningen och marknadsföringen av livsmedel. Det är förvisso sant att en väl sammansatt kost är en förutsättning för god hälsa, men påståenden om att intaget av ett födoämne kan förebygga, behandla eller bota en sjukdom skulle i själva verket kunna leda till att konsumenternas kostval blir ensidigt. Kommissionen kommer dock att diskutera hur man i gemenskapslagstiftningen skall kunna införa särskilda bestämmelser för att reglera sådana fysiologiska påståenden (till exempel påståenden om ett näringsämnes hälsofrämjande effekt på vissa normala fysiologiska funktioner) och näringspåståenden (till exempel påståenden om förekomsten, avsaknaden eller mängden av att ett näringsämne i ett livsmedel eller om näringsämnets värde jämfört med liknande livsmedel). Vidare kommer kommissionen att diskutera behovet av att se till att bestämmelserna i direktivet om näringsvärdesdeklaration för livsmedel är förenliga med konsumenternas behov och förväntningar.
102. Som komplement till strategin för märkning av livsmedel bör konsumenternas och konkurrenternas möjligheter att hävda sin rätt gentemot **vilseledande reklambudskap** utvidgas till att gälla påståenden av ovannämnda slag. Kommissionen kommer i detta avseende att lägga fram ett förslag om ändring av direktivet om vilseledande reklam för att se till att de bestämmelser om märkning och reklam som rör påståenden av detta slag bildar en enhetlig rättslig grund.

103. Vidare kommer kommissionen att undersöka möjligheten att revidera eller införa särskilda bestämmelser om märkning av vissa livsmedelskategorier. Särskilda regler, till exempel om obligatorisk angivelse av ursprungslandet för färsk frukt, som innebär bättre konsumentinformation, strider inte mot de allmänna reglerna. Kommissionen kommer också att förtydliga bestämmelserna om märkning av **nya livsmedel**, i synnerhet produkter som har framställts av genmodifierade organismer, och kommer att ta ett initiativ som gäller märkning av tillsatsämnen som tillverkats med hjälp av genteknik och märkning av livsmedel och livsmedelsingredienser som tillverkats utan genteknik (s.k. GMO-fria livsmedel).

Nutrition

Konsumenterna visar ett allt större intresse för näringsvärdet i den mat de köper och därför finns det ett växande behov av att ge konsumenterna riktig information om de livsmedel de konsumerar.
--

104. För att säkerställa skyddet av folkhälsan räcker det inte med att se till livsmedlens kemiska, biologiska och fysiologiska säkerhet. Man bör också sträva efter att trygga intaget av nödvändiga näringsämnen och begränsa intaget av andra komponenter så att negativa hälsoeffekter, t.ex. näringshämmande effekter, kan undvikas. Vetenskapliga rön har visat att en tillräcklig och varierad kost är en viktig faktor för bibehållen god hälsa och för det allmänna välbefinnandet. Detta gäller i synnerhet nu då nya produkter vars näringsvärde har modifierats kommer ut på marknaden. Dessa produkter kan påverka konsumenternas beteende och välbefinnande i positiv eller negativ riktning. Den information som konsumenterna skulle behöva för att kunna göra riktiga val finns inte heller systematiskt tillgängliga i tydlig och lättillgänglig form.
105. Vad gäller **dietiska livsmedel** (dvs. livsmedel avsedda att tillfredsställa särskilda näringsbehov hos särskilda befolkningsgrupper) kommer kommissionen att utarbeta ett särskilt direktiv om livsmedel avsedda att intas i samband med mycket krävande muskelarbete. Man kommer också att utarbeta en rapport om livsmedel avsedda för diabetiker och att fastställa villkoren för märkning med påståendena "natriumfattig" eller "natriumfri" samt "glutenfri". Kommissionen kommer vidare att lägga fram förslag till två direktiv för rådet och parlamentet. Direktiven gäller **kosttillskott** (dvs. koncentrerade ämnen som vitaminer och mineraler) och **berikade livsmedel** (dvs. livsmedel som har berikats med näringsämnen). Slutligen kommer man att fastställa renhetskriterier för näringsämnen som tillsätts speciallivsmedel eller som ingår i kosttillskott och i livsmedel som berikats med näringsämnen.
106. Inom ramen för fjärde och femte ramprogrammen för forskning, teknisk utveckling och demonstration har det gjorts flera insatser på gemenskapsnivå. I dessa insatser finns vissa inslag som borde vara relevanta för en kost- och näringspolitik. Kommissionen överväger att utveckla en omfattande och enhetlig **kost- och näringspolitik** och kommer att lägga fram en handlingsplan om detta.

107. Flera av de aspekter som redan behandlats i denna vitbok gäller också etablerandet av politiska riktlinjer på detta område. För en framgångsrik nutritionspolicy krävs i synnerhet effektiv övervakning samt insamling och analys av uppgifter. Uppgifter om livsmedelsintag, kost och näringsstatus borde därför ingå i såväl medlemsstaternas som gemenskapens system för insamling av uppgifter. Vidare bör man främja näringsforskning, aktivt sträva efter nya kunskaper på området och offentliggöra alla forskningsresultat. En annan viktig aspekt när det gäller nutritionspolicy är effektiv och riktig konsumentinformation. Här är direktivet om näringsvärdesdeklaration av betydelse. Man bör särskilt verka för att ta fram lämpliga informationsverktyg, både näringsvärdesdeklarationer och informationskampanjer. Ett förslag till rådets rekommendation om riktlinjer för kost kommer att läggas fram. Lämplig information till konsumenterna måste säkerställas.

KAPITEL 8: DEN INTERNATIONELLA DIMENSIONEN

Huvudprincipen för importerade livsmedel och foder är att de skall uppfylla hälsokrav som åtminstone motsvarar de krav som gemenskapen har fastställt för sin egen produktion.

108. Gemenskapen är världens största importör och exportör av livsmedelsprodukter och idkar handel med ett allt större urval livsmedelsprodukter med länder över hela världen. Med tanke på den omfattande handeln med livsmedelsprodukter kan livsmedelssäkerheten inte enbart betraktas som en intern politisk angelägenhet. För de livsmedelsprodukter som är föremål för internationell handel gäller precis samma problem som för zoonoser, förorenande ämnen och liknande, oberoende av om produkterna skall importeras till gemenskapen eller exporteras från gemenskapen. För att se till att kraven uppfylls innebär våra skyldigheter enligt Världshandelsorganisationen att de åtgärder som vidtas antingen grundas på internationella standarder eller, när detta inte är fallet, att åtgärderna är vetenskapligt motiverade. Om det inte finns tillräckliga vetenskapliga uppgifter kan tillfälliga åtgärder vidtas på grundval av tillgänglig, relevant information.
109. Den internationella strukturen för livsmedelssäkerhet har utvecklats avsevärt genom att vissa internationella organisationer, t.ex. Codex Alimentarius och den internationella byrån för epizootier (OIE), fått ökade befogenheter genom Världshandelsorganisationens avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS), Världshälsoorganisationen och Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO).
110. Gemenskapen deltar aktivt både i SPS-kommittén och i andra kommittéer inom Världshandelsorganisationen för att se till att den internationella strukturen stöder och försvarar ländernas rättigheter att upprätthålla en hög folkhälsoskyddsnivå vad gäller livsmedelssäkerhet. I detta sammanhang är målet för gemenskapen att tydliggöra och förstärka de bestämmelser som gäller inom Världshandelsorganisationen, enligt vilka försiktighetsprincipen får tillämpas när det gäller livsmedelssäkerhet, särskilt i syfte att finna en gemensam metod för alla de insatser som kan göras inom ramen för denna princip. Antagandet av en gemensam strategi för livsmedelssäkerhet, enligt förslaget i denna vitbok, kommer att bidra till att gemenskapens roll inom Världshandelsorganisationen förstärks.

En del länder utanför gemenskapen använder sig av sanitära och fytosanitära argument utan vetenskaplig motivering för att vägra släppa in livsmedelsprodukter från gemenskapen på sin marknad. Avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder innebär att man har rätt att erhålla den riskbedömning som landet grundar denna åtgärd på. Dessa riskbedömningar skall i sinom tid analyseras noggrant för att spåra inkonsekvenser och svagheter och skall ligga till grund för det samrådsförfarande som föreskrivs i avtalet.

111. Man kommer att påskynda arbetet för att Europeiska gemenskapen skall kunna ansluta sig till Codex Alimentarius och den internationella byrån för epizootier (OIE).

112. Konsumenter i hela världen har rätt att förvänta sig att produkter som exporteras från gemenskapen uppfyller lika höga standarder som de som gäller inom gemenskapen. De produkter som exporteras från gemenskapen bör därför ha minst lika hög livsmedelssäkerhet som de produkter som saluförs inom gemenskapen. Man kommer att utreda om det finns ett behov av certifieringsbestämmelser för export för att garantera detta.
113. Gemenskapen har redan slutit flera bilaterala, internationella avtal om sanitära åtgärder, bland annat om erkännande av likvärdigheten hos de sanitära åtgärder som har vidtagits av ett tredje land. Möjligheterna att ingå ytterligare avtal skall utredas, liksom behovet av tekniskt samarbete samt forsknings- och utvecklingssamarbete med länder utanför gemenskapen. För att uppfylla de skyldigheter som föreskrivs i avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder måste gemenskapen se till att all lagstiftning om sådana åtgärder ger möjlighet att erkänna likvärdighet också från fall till fall.
114. Man skall fortsätta avtalsförhandlingarna med grannländer och närliggande territorier, till exempel med Norge, Schweiz och Andorra, om tillämpningen av gemenskapens lagstiftning om livsmedelssäkerhet och andra sanitära och fytosanitära krav.
115. När det gäller den framtida utvidgningen av gemenskapen är det mycket viktigt att kandidatländerna har genomfört de grundläggande principerna i fördraget och att lagstiftningen om livsmedelssäkerhet och de tillhörande kontrollsystemen motsvarar gemenskapens. Detta är en avsevärd utmaning för kandidatländerna, både när det gäller modernisering av produktions- och bearbetningsanläggningarna och införande av nödvändig lagstiftning och kontrollsystem. I enlighet med de prioriteringsområden som har fastställts i anslutningspartnerskapen kommer den befintliga ramen för gemenskapsstöd vid behov att utnyttjas för att hjälpa kandidatländerna att anta nödvändig lagstiftning samt inrätta relevanta organ för att genomföra och verkställa denna lagstiftning.

KAPITEL 9: SLUTSATSER

116. Genomförandet av alla de åtgärder som föreslås i vitboken kommer att göra det möjligt att organisera livsmedelssäkerhetsfrågorna till en mer samordnad och integrerad helhet som leder till högsta möjliga hälsoskyddsnivå.

Lagstiftningen skall ses över och vid behov ändras så att den blir mer konsekvent, omfattande och aktuell. Tillämpandet av lagstiftningen på alla nivåer skall främjas.

Kommissionen anser att inrättandet av en ny myndighet, som skall fungera som ett vetenskapligt kunskapscentrum för hela unionen, kommer att bidra till ett högt hälsoskydd för konsumenterna och därmed till att återupprätta konsumenternas förtroende.

117. För att de åtgärder som föreslås i vitboken skall ha framgång måste de få Europaparlamentets och rådets stöd. Genomförandet av åtgärderna kommer att vara beroende av medlemsstaternas engagemang. I vitboken efterlyses ett starkt engagemang även från livsmedelssektorn, som bär det huvudsakliga ansvaret för att kraven på livsmedelssäkerhet tillämpas i det dagliga livet.

Som en röd tråd genom hela vitboken går tanken om större insyn och öppenhet på alla nivåer av livsmedelssäkerhetspolitiken. Detta kommer att ha en avgörande betydelse när det gäller att förbättra konsumenternas förtroende för Europeiska unionens livsmedelssäkerhetspolitik.

BILAGA

Åtgärdsplan för livsmedelssäkerhet³

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
I. Prioriterade åtgärder					
1.	Förslag till inrättande av en europeisk livsmedelsmyndighet	Att inrätta en oberoende europeisk livsmedelsmyndighet.	29	September 2000	December 2001
2.	Förslag om fastställande av rutiner för livsmedelssäkerhet	Att införa en omfattande skyddsåtgärd som täcker hela livsmedelskedjan och även omfattar foder. Att skapa ett omfattande system för snabbt informationsutbyte som fungerar i alla krissituationer som gäller foder och livsmedel och som bygger på harmoniserade krav och rutiner. Systemet skall på grundval av ömsesidighet även omfatta tredje land.	80 18	September 2000	December 2001
3.	Förslag till ett direktiv om en allmän livsmedelslag	Att göra livsmedelssäkerheten till det primära målet för Europeiska unionens livsmedelslagstiftning. Att fastställa gemensamma principer för livsmedelslagstiftningen (särskilt i fråga om vetenskaplig grund, tillverkarnas och leverantörernas ansvar, spårbarhet i livsmedelskedjan, effektiva kontroller och effektiv tillämpning). Att öka öppenheten, konsekvensen och rättsskyddet.	67	September 2000	December 2001

³ I denna åtgärdsplan ingår inte alla de pågående åtgärder som vidtagits till följd av skyldigheterna enligt EU-lagstiftningen.

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
4.	Förslag till en förordning om officiella kontroller av säkerheten hos foder och livsmedel	Att skapa en gemenskapsram för officiell kontroll av alla säkerhetsaspekter i hela foder- och livsmedelskedjan, genom följande åtgärder: -Slå samman och komplettera befintliga bestämmelser om medlemsstaternas och gemenskapens kontroller och om inspektion inom EU, vid gränserna och i tredje land. -Integrera befintliga övervaknings- och kontrollsystem och härigenom skapa ett omfattande och effektivt system för övervakning och kontroll av livsmedel från producent till konsument. -Skapa förutsättningar för anordnande av konsoliderade årliga program för livsmedelskontroll. -Slå samman befintliga gemenskapsbestämmelser om ömsesidigt bistånd och administrativt samarbete. -Skapa en gemenskapsstrategi när det gäller ekonomiskt stöd till officiella kontroller.	Kap.6	December 2000	December 2001
5.	Förslag till en förordning om foder	Att göra djur- och folkhälsa till det primära målet för EU:s foderlagstiftning. Att fastställa gemensamma principer till grund för foderlagstiftningen (särskilt i fråga om vetenskaplig grund, tillverkarnas och leverantörernas ansvar, systematiskt genomförande av HACCP, spårbarhet, effektiva kontroller och effektiv tillämpning).	69	December 2001	December 2002

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
		Att omarbeta alla befintliga åtgärder gällande foder för att åstadkomma ett omfattande lagstiftningsinstrument som ger större öppenhet, konsekvens och rättsskydd.			
6.	Förslag till en förordning om nya foder	Att införa ett centraliserat system för godkännande av bruket av andra än konventionella råvaror i foder, särskilt vad gäller genmodifierade organismer och foder som framställs av genmodifierade organismer.	69	September 2000	December 2001
7.	Ändring i bilagan till direktiv 96/25/EG om avyttring av foder-råvaror	Att ändra definitionerna av foderråvarorna i bilagan till direktiv 96/25/EG, särskilt vad gäller oljor, fetter och animalie-produkter.	69	September 2000	-
8.	Förslag till en förordning om livsmedelshygien	Att omarbeta övergripande och sektorsvisa direktiv om hygienkrav för livsmedel av vegetabiliskt eller animaliskt ursprung. Att tydliggöra livsmedelssektorns ansvar och genomdriva ett systematiskt genomförande av HACCP. Att tillämpa hygienreglerna på alla nivåer i livsmedelskedjan, även inom primärproduktion.	72	Juni 2000	Juni 2002

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
9.	Ändring av beslut 98/272/EG om epidemiologisk övervakning av transmissibel spongiform encefalopati (TSE)	Att förstärka övervakningen av TSE, bland annat genom en undersökning om obligatorisk testning (snabbt obduktionstest) på utvalda boskapsgrupper. Att förstärka övervakningen av TSE hos små idisslare.	71	Mars 2000 September 2000	- -
10.	Beslut om program för mätning av resthalter i medlemsstaterna och i tredje land	Att garantera effektiv mätning av resthalter i medlemsstaterna och i tredje land.	74	December 2000	-
11.	Förslag till ändring av direktiv 89/107/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om livsmedelstillsatser som är godkända för användning i livsmedel	Att ge genomförandebefogenheter att behålla förteckningarna över tillåtna livsmedelstillsatser och att fastställa särskilda bestämmelser om enzymer.	77	December 2000	December 2001
12.	Förslag till ändring av direktiv 95/2/EG om andra livsmedelstillsatser än färgämnen och sötningsmedel	Att uppdatera och revidera förteckningen över andra livsmedelstillsatser än färgämnen och sötningsmedel.	77	December 2000	December 2001
13.	Förslag till ändring av direktiv 88/388/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aromer för användning i livsmedel och om ursprungsmaterial vid framställning av sådana aromer	Att förtydliga direktivets tillämpningsområde och uppdatera definitionerna, fastställa högsta tillåtna halter för giftiga ämnen och ge kommissionen genomförandebefogenheter.	77	December 2000	December 2001

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
14.	Förslag till ändring av förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser	Att göra nödvändiga justeringar mot bakgrund av slutsatserna i rapporten om genomförandet av förordningen och i enlighet med den nya rättsliga ram som direktiv 90/220/EEG utgör.	76	December 2001	December 2002
15.	Förordning om märkning av livsmedel som inte innehåller genmodifierade organismer	Att ge producenter möjlighet att använda märkningspåståenden som upplyser om att man vid produktionen av livsmedlet i fråga inte har utnyttjat genteknik.	76 103	September 2000	-
16.	Förslag till ändring av direktiv 79/112/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel	Att avlägsna möjligheten att för sammansatta ingredienser inte ange sådana beståndsdelar som utgör mindre än 25 % av den slutliga produkten och att upprätta en förteckning över allergena ämnen.	100	December 2000	December 2001
17.	Förslag till kommissionens direktiv om att fastställa gränsvärden för resthalter av bekämpningsmedel i livsmedel och jordbruksprodukter	Att fastställa gränsvärden för resthalter av bekämpningsmedel bland annat i följande fall: För 36 bekämpningsmedel för vilka det fortfarande inte har fastställts gränsvärden i direktivet om resthalter och för vilka gränsvärdet automatiskt kommer att bli noll i juli 2000, om inte kommissionen antar andra värden. Att fastställa gränsvärdet för resthalterna till noll för 8 bekämpningsmedel som inte omfattas av bilaga I till direktiv 91/414/EEG. Att fastställa gränsvärdet för resthalter av nya verksamma ämnen som omfattas av bilaga I till direktiv 91/414/EEG	74	Juni 2000 September 2000 Fortlöpande process	

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
18.	Meddelande om en åtgärdsplan för en kost- och näringspolitik	Att utarbeta en omfattande och enhetlig kost- och näringspolitik	106	December 2000	-
II. Foder					
19.	Förslag till ändring av direktiv 70/524/EEG om fodertillsatser	Att konsolidera direktivet. Att fastställa gränsvärdet för resthalter av tillsatsämnen. Att tydliggöra vissa aspekter som gäller förfarandet (utvärderingsrapporter) och tillståndsgivande (allmänt eller särskilt).	69	Juli 2001	December 2002
20.	Ändring av beslut 91/516/EEG om upprättande av en förteckning över råvaror vilkas användning är förbjuden i foderblandningar	Att göra sådana ändringar som anses vara nödvändiga i förteckningen över råvaror vilkas användning skall förbjudas i foderblandningar, särskilt när det gäller vissa biprodukter som uppkommer vid bearbetning av fett.	69	Juni 2000	-
21.	Ändring av bilaga till direktiv 1999/29/EG om främmande ämnen och produkter i djurfoder	Att fastställa högsta tillåtna halter av dioxiner i oljor och fetter samt i alla övriga foderråvaror. Att samla in uppgifter om bakgrundshalter av PCB och dioxinlika PCB och att fastställa högsta tillåtna resthalter för andra potentiella förorenande ämnen i foder.	69	December 2000	-
22.	Ändring i bilagan till direktiv 96/25/EG om avyttring av foderråvaror	Efter övervägande av om man borde upprätta en enda, positiv förteckning över tillåtna foderråvaror.	69	December 2002	December 2003
23.	Förslag till ändring av direktiv 95/53/EG om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet	Att ge en rättslig grund för skyddsåtgärder vid faror som uppstår eller sprids i samband med foder och som sannolikt innebär en risk för människors hälsa.	69	Mars 2000	Mars 2001

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
		Att ålägga medlemsstaterna skyldighet att systematiskt övervaka förorenande ämnen i foder. Att integrera ett system för snabbt informationsutbyte om foder i systemet för snabbt informationsutbyte om livsmedel (integrerat med åtgärd 2).			
24.	Förslag till ändring av direktiv 79/373/EEG om saluföring av foderblandningar	Att se över de befintliga bestämmelserna om märkning av foderblandningar.	69	Januari 2000	Mars 2001
25.	Förslag till ändring av direktiv 95/69/EG om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn	Att införa bestämmelser om – godkännande och registrering av tillverkare av foderblandningar, – godkännande av tillverkare av vissa foderråvaror, – förbättrade möjligheter att spåra foderråvaror och identifiering av kritiska punkter, – fastställande av regler för god praxis vid tillverkning av foder.	69	December 2000	December 2001
III. Zoonoser					
26.	Förslag till ändring av direktiv 92/117/EEG om skyddsåtgärder mot specifika zoonoser och zoonotiska agenser hos djur och animaliska produkter för att förhindra utbrott av livsmedelsburna infektioner och förgiftningar	Att förbättra systemet för övervakning och rapportering när det gäller sjukdomar som kan överföras från djur till människor och att minska prevalensen av specifika zoonoser (t.ex. salmonella).	70	Juni 2000	Juni 2002

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
27.	Förslag till system i medlemsstaterna och i tredje land för kontroll av zoonotiska agenser hos animalieprodukter som förs in till gemenskapen	Att se till att medlemsstaterna vidtar tillräckliga åtgärder för att kontrollera zoonotiska agenser. Att se till att produkter från tredje land kontrolleras i lika hög grad som produkter från gemenskapen.	70	December 2002	-
IV. Djurhälsa					
28.	Förslag till en förordning om djurhälsokrav för produkter av animaliskt ursprung	Att omarbete de befintliga djurhälsokraven för produkter av animaliskt ursprung.	70	Juni 2000	Juni 2002
29.	Ökade budgetanslag till åtgärder som föreskrivs i rådets beslut 90/424/EEG om utgifter inom veterinärområdet	Att möjliggöra åtgärder som krävs för att förbättra utrotningen av djursjukdomar (brucellos, tuberkulos osv.). Att inrätta en arbetsgrupp som skall övervaka utrotningen av djursjukdomar i medlemsstaterna.	70	Maj 2000	December 2000
V. Biprodukter av animaliskt ursprung					
30.	Förslag till ändring av direktiven 90/667/EEG och 92/118/EEG som handlar om animaliskt avfall och därav framställda produkter	Att omarbete befintliga åtgärder gällande biprodukter av animaliskt ursprung som inte är avsedda som livsmedel (kött- och benmjöl, utsmält fett, naturgödsel osv.). Att se till att endast biprodukter av animaliskt ursprung som har framställts av djur som har befunnits vara lämpliga som livsmedel kan komma att ingå i näringskedjan för djur. Att förtydliga ansvaret för sektorn för biprodukter av animaliskt ursprung. Att förstärka den officiella kontrollen och förbättra spårbarheten.	69	Juni 2000	December 2001

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
VI. BSE/TSE					
31.	Beslut om klassificering enligt BSE-status	Klassificering av enskilda länder på grund av ändrad BSE-status (obduktionstest).	71	Juni 2000	-
32.	Ändring av beslut 94/381/EG om vissa skyddsåtgärder vad avser bovin spongiform encefalopati och utfodring med däggdjursprotein (foderförbud) Ersätta beslut 97/534/EG med ett beslut om avlägsnande av specificerat riskmaterial	Att ändra beslutet mot bakgrund av nya vetenskapliga rön. Att ersätta beslut 97/534/EG om förbud mot användande av riskmaterial i fråga om transmissibel spongiform encefalopati. Ändring av ramförslaget om TSE i enlighet med detta.	71	Mars 2000	
33.	Beslut om harmonisering av BSE-reglerna för import av levande djur och produkter från tredje land	Att harmonisera BSE-reglerna för import från tredje land.	71	September 2000	-
VII. Livsmedelshygien					
34.	Rapport om mätning av resthalter i medlemsstater och i tredje land	Att bedöma hur programmen för mätning av resthalter fungerar i medlemsstaterna och i tredje land.	74	December 2000	-
35.	Ändring av bilagan till rådets direktiv 96/23/EG om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och rests substanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav	Att förstärka övervakningen och upptäckten av PCB och dioxiner i livsmedel av animaliskt ursprung.	74	Juni 2000	-

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
36.	Förslag till ett beslut om att se över förfarandena före och efter slakt när det gäller djur och kött	Att göra besiktningen före och efter slakt riskgrundad och att se över de besiktningsmetoder som används för närvarande.	72	September 2001	December 2002
37.	Beslut om mikrobiologiska normer för vissa livsmedel	Att på grundval av en riskbedömning fastställa högsta tillåtna halter för oönskade mikroorganismer i livsmedel.	72	December 2001	-
VIII. Förorenande ämnen					
38.	Ändring av förordning (EG) nr 194/97 om fastställande av högsta tillåtna halt för vissa främmande ämnen i livsmedel	Att fastställa gränsvärden för flera förorenande ämnen, t.ex. ochratoxin A, kadmiom, bly, 3-monoklorpropandiol, dioxin och möjligen PCB.	73	December 2000	-
IX. Livsmedelstillsatser och aromer					
39.	Rapport om intag av livsmedelstillsatser	Att ge en översikt över intaget av livsmedelstillsatser i Europeiska unionen.	77	Juni 2000	-
40.	Förslag till ändring av direktiv 94/35/EG om sötningsmedel för användning i livsmedel	Att uppdatera och revidera förteckningen över sötningsmedel för användning i livsmedel.	77	December 2000	December 2001
41.	Ändring av direktiven 95/31/EG, 95/45/EG och 96/77/EG som handlar om särskilda renhetskriterier för livsmedelstillsatser (bland annat sötningsmedel och färgämnen)	Att uppdatera och komplettera gällande bestämmelser. Att införa ett allmänt krav på en ny bedömning av säkerheten hos tillåtna tillsatsämnen som framställts av nya råämnen eller med hjälp av nya metoder.	77	September 2000	-

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
42.	Ändring av direktiv 81/712/EEG om analysmetoder för kontroll av att vissa livsmedelstillsatser uppfyller renhetskriterier	Att ersätta gällande bestämmelser med vissa allmänna principer och en hänvisning till andra liknande bestämmelser.	77	Juni 2001	-
43.	Beslut om ändring av förteckningen över aromämnen som används i eller på livsmedel	Att uppdatera förteckningen.	77	December 2000	-
44.	Förordning om ett system för utvärdering av aromämnen	Att fastställa prioriteringar och tidsfrister för utvärderingen.	77	Juni 2000	-
45.	Förslag till en förordning om tillsatsämnen som används i aromer	Att upprätta en förteckning över tillsatsämnen som har godkänts för användning i aromer.	77	Juni 2001	December 2002
46.	Förslag till en förordning om rökaromer	Att fastställa villkoren för tillverkning av rökaromer.	77	Juni 2001	December 2002
X. Material avsedda att komma i kontakt med livsmedel					
47.	Förslag till ändring av direktiv 89/109/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Att ge möjlighet att uppdatera specifika direktiv genom ett föreskrivande förfarande och att göra ändringar eller tillägg i bestämmelserna om märkning av material avsedda att komma i kontakt med livsmedel.	78	December 2000	December 2001
48.	Ändring av direktiv 90/128/EEG om material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Att uppdatera förteckningen över tillåten plast avsedd att komma i kontakt med livsmedel.	78	December 2000	-

Nr	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
49.	Praktisk vägledning om material avsedda att komma i kontakt med livsmedel	Att utgöra en vägledning vid tillämpning av gemenskapens bestämmelser om material som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel.	78	December 2000	-
XI. Nya livsmedel/genmodifierade organismer					
50.	Förordning om förtydligande av tillståndsförfarandet för nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser	Att öka överskådligheten och insynen när det gäller det tillståndsförfarande som föreskrivs i förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser.	76	September 2000	-
51.	Rapport om genomförandet av förordning (EG) nr 258/97 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser	Att granska hur lagstiftningen om "nya livsmedel" har tillämpats och vilka effekter den haft på folkhälsa, konsumentskydd och konsumentupplysning samt på den inre marknadens funktion.	76	December 2001	-
52.	Förordning om märkning av livsmedel som innehåller genmodifierade organismer eller som har framställts av sådana	Att ytterligare harmonisera bestämmelserna om märkning av livsmedel, tillsatser och aromer som innehåller genmodifierade organismer eller som har framställts av sådant material.	76 103	September 2000	-
XII. Bestrålning av livsmedel					
53.	Förslag till ändring av direktiv 1999/3/EG om upprättande av en gemenskapsförteckning över livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlas med joniserande strålning	Att komplettera gemenskapsförteckningen över livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlas med joniserande strålning.	79	December 2000	Juni 2002

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
54.	Beslut om upprättande av en förteckning över bestrålningsanläggningar	Offentliggörande av en förteckning över godkända bestrålningsanläggningar i medlemsstaterna och över anläggningar i tredje land som har godkänts av EU.	79	December 2000	-
XIII. Dietiska livsmedel/kosttillskott/berikade livsmedel					
55.	Direktiv om livsmedel avsedda att intas i samband med mycket krävande muskelarbete	Att fastställa särskilda bestämmelser om livsmedel avsedda att intas i samband med mycket krävande muskelarbete, särskilt för idrottande personer.	105	December 2001	-
56.	Rapport om livsmedel avsedda för diabetiker	Att bedöma behovet av särskilda bestämmelser om livsmedel för personer med störd kolhydratomsättning.	105	December 2001	-
57.	Förslag till ändring av direktiv 89/398/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om specialdestinerade livsmedel	Att fastställa villkoren för märkning med påståendena "natriumfattig" eller "natriumfri" samt "glutenfri".	105	December 2001	December 2002
58.	Direktiv om renhetskriterier för näringsämnen i speciallivsmedel	Att fastställa renhetskriterier för näringsämnen som tillsätts speciallivsmedel eller som ingår i kosttillskott och livsmedel som berikats med näringsämnen.	105	December 2002	-
59.	Direktiv om ämnen som för särskilda näringsändamål tillsätts speciallivsmedel	Att utarbeta en positiv förteckning över de olika ämnen som för särskilda näringsändamål får tillsättas speciallivsmedel.	105	Juni 2000	-
60.	Förslag till ett direktiv om kosttillskott	Att fastställa gemensamma kriterier för saluföring av koncentrerade ämnen (vitaminer och mineraler).	105	Mars 2000	Mars 2001
61.	Förslag till ett direktiv om berikade livsmedel	Att reglera saluföringen av livsmedel som har berikats med vitaminer och mineraler.	105	September 2000	September 2001

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
62.	Ändring av direktiv 91/321/EEG om om modersmjölkersättning och tillskottsnäring	Att utarbeta en förteckning över bekämpningsmedel som inte får användas i jordbruksprodukter som är avsedda att användas i modersmjölkersättningar.	105	November 2000	-
63.	Ändring av direktiv 96/5/EEG om spannmålsbaserade livsmedel och barnmat för spädbarn och småbarn	Att utarbeta en förteckning över bekämpningsmedel som inte får användas i jordbruksprodukter som är avsedda för spädbarn och småbarn.	105	November 2000	-
64.	Ändring av direktiv 80/777/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om utvinning och saluförande av naturliga mineralvatten	Att utarbeta en förteckning över beståndsdelarna i mineralvatten och övriga villkor för behandling av vissa mineralvatten med ozonberikad luft.	79	September 2000	-
XIV. Märkning av livsmedel					
65.	Förslag till ändring av direktiv 79/112/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel	Att föreskriva under vilka förutsättningar man får använda fysiologiska påståenden eller näringspåståenden.		Juli 2001	Juli 2002
66.	Förslag till ändring av direktivet om näringsvärdesdeklaration för livsmedel	Att se till att bestämmelserna om näringsvärdesdeklaration är förenliga med konsumenternas behov och förväntningar.		Juli 2001	Juli 2002
67.	Förslag till ändring av direktivet om vilseledande reklam	Att tydliggöra direktivets tillämpningsområde särskilt vad gäller påståenden om livsmedel, hälsan och miljön.		December 2000	Juli 2002

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
XV. Bekämpningsmedel					
68.	Förordning om övervakning av rester av bekämpningsmedel i livsmedel	Att förbättra samordningen och kvaliteten när det gäller övervakning av bekämpningsmedel i livsmedel.	74	Mars 2000	-
69.	Rekommendation om ett samordnat inspektionsprogram för gemenskapen för 2001 gällande bekämpningsmedelsrester i livsmedel	Rekommendation om ett samordnat inspektionsprogram för gemenskapen för 2001 gällande bekämpningsmedelsrester i livsmedel.	74	December 2000	
70.	Kommissionens beslut om verksamma ämnen i bekämpningsmedel som skall upptas i eller avlägsnas från bilaga I till direktiv 91/414/EEG	Verksamma ämnen i bekämpningsmedel som utvärderats inom ramen för direktiv 91/414/EEG måste efter utvärderingen antingen upptas i bilaga I eller dras bort från marknaden.	74	Fortlöpande process	
71.	Förordning om utvärdering av nuvarande verksamma ämnen i bekämpningsmedel	Att utarbeta en prioriteringsförteckning över ämnen som skall utvärderas på gemenskapsnivå, att införa ett anmälningsförfarande för alla återstående ämnen. Att fastställa grundregler för det slutliga stadiet i gemenskapens utvärdering av verksamma ämnen.	74	December 2000 September 2001	-
72.	Förslag till ändring av direktiv 91/414/EEG	<i>Ändringarna gäller bland annat följande:</i> – Att utvidga tillämpningsområdet till genmodifierade organismer. – Att tillåta ett harmoniserat system i gemenskapen enligt vilket man kan ta ut en avgift för utvärdering av nya verksamma ämnen i bekämpningsmedel. – Att utveckla ett snabbförfarande för ämnen med låg risk.	74	Juni 2002	Juni 2003

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
		– Att utreda problem som gäller dataskydd, arbetsdelning, parallellimport, klassificering och märkning, frågor som hör nära samman med lagstiftningen om biocider osv.			
73.	Direktiv för att utveckla och anta bilagor till direktiv 91/414/EEG	Att utarbeta krav på uppgifter om icke genmodifierade mibrobiella växtskyddsprodukter i gemenskapen. Att utarbeta harmoniserade risk- och skyddsfraser. Att utarbeta enhetliga principer för bedömning av säkerheten hos mikroorganismer som används som växtskyddsmedel.	74	December 2000 December 2001 December 2001	-
XVI. Nutrition					
74.	Förslag till rådets rekommendation om Europeiska riktlinjer för kost	Att stödja medlemsstaternas utveckling av en nationell nutritionspolicy. Att effektivera informationsflödet så att konsumenterna kan göra välgrundade val.	107	December 2000	December 2001
XVII. Utsäde					
75.	Förslag till en förordning om miljöriskbedömning av genmodifierade växtsorter	Att fastställa villkoren för riskbedömning av genmodifierade sorter av lantbruksväxter och köksväxter, i enlighet med bestämmelserna i rådets direktiv 98/95/EG.	69 76	Mars 2001	Mars 2002
76.	Direktiv om miljöriskbedömning och om principerna för bedömning enligt förordning (EG) nr 258/97, i fråga om genmodifierade växtsorter	Att ge teknisk och vetenskaplig vägledning för bedömningen av genmodifierade sorter av lantbruksväxter och köksväxter.	69 76	Juni 2001	-

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
77.	Direktiv om ändring av bilagorna till direktiven om saluföring av utsäde	Att besluta om närmare föreskrifter om märkningskraven för genmodifierade sorter av lantbruksväxter och köksväxter enligt rådets direktiv 98/95/EG. Att fastställa odlingsvillkor och andra renhetskrav när det gäller oavsiktlig förekomst av genetiskt modifierat utsäde i utsädespartier från traditionella växtsorter.	69 76	December 2000	-
78.	Förslag till ett direktiv om ändring av direktiv 68/193/EEG om saluföring av vegetativt förökningsmaterial av vinstockar	Att fastställa bedömningsrutiner och märkningskrav för förökningsmaterial av genmodifierade vinstockssorter.	69 76	Januari 2000	Juni 2002
XVIII. Stödåtgärder					
79.	Förslag till en förordning om ekonomiskt stöd till gemenskapsåtgärder som gäller livsmedels-säkerhet	Att tillhandahålla en enhetlig rättslig grund som garanterar tillräckligt ekonomiskt stöd från gemenskapen till åtgärder som behövs för att förbättra livsmedelssäkerheten (kontakt- och referenslaboratorier, tjänstemannautbyte, utbildning för tjänstemän osv.).	Kap. 3	December 2000	December 2001
80.	Förslag till ett beslut om upprättande av en databas om intag av dietkost bland hela befolkningen i EU	Att få grundläggande riskexponeringsdata som används för riskbedömning och i nutritionsarbete.	74	December 2000	December 2001
81.	Beslut om en rådgivande kommitté för livsmedelssäkerhet	Att öka alla intressegruppers möjligheter att bidra till gemenskapens politik för livsmedelssäkerhet, genom att rationalisera de nuvarande rådgivande kommittéerna.	11	December 2000	-

NR	Åtgärd	Mål	REF. I VIT- BOK	Antas av kommissionen	Antas av rådet/parlament et
XIX. Förbindelser med tredje land/ internationella relationer					
82.	Förslag till avtal med tredje land	Att ingå fler avtal med tredje land om veterinära eller fytosanitära frågor.	113	Fortlöpande process	-
83.	Förslag om att Europeiska gemenskapen skall ansluta sig till Codex Alimentarius	Att öka Europeiska unionens deltagande i utarbetandet av internationella livsmedelsstandarder.	111	Maj 2000	December 2000
84.	Förslag om att Europeiska gemenskapen skall ansluta sig till Internationella byrån för epizootier (OIE)	Att öka Europeiska unionens deltagande i utarbetandet av internationella standarder för djurhälsa.	111	December 2000	December 2001